

Změny v právu označení zeměpisného původu v důsledku vstupu Ženevského aktu v platnost, Nařízení (EU) 2019/1753 a Brexitu

Changes in the Law of Geographical Indications Due to the Entry Into Force of the Geneva Act, Regulation (EU) 2019/1753 and Brexit

Michal ČERNÝ^{1*}

ABSTRAKT

Příspěvek se zabývá změnami v právu označení původu a zeměpisných označení v souvislosti s přistoupením Evropské unie k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o ochraně označení původu a zeměpisných označení. Především analyzuje právní postupy poskytnutí účinků mezinárodního zápisu označení výrobku pocházejícího z třetí země v Evropské unii. Také řeší podmínky samostatného přistoupení členského státu Evropské unie k Ženevskému aktu. Okrajově se zabývá také režimy ochrany označení původu a zeměpisných označení po Brexitu a ukončení následného přechodného období.

ABSTRACT

The article deals with changes in the law of designations of origin and geographical indications in connection with the accession of the European Union to the Geneva Act of the Lisbon Agreement on the protection of designations of origin and geographical indications. In particular, it analyzes the legal procedures for granting the effects of an international registration of a designation of a product originating in a third country in the European Union. It also addresses the conditions for the independent accession of a Member State of the European Union to the Geneva Act. It also deals marginally with the regimes for the protection of designations of origin and geographical indications after Brexit and the end of the subsequent transitional period.

Klíčová slova

Česká republika, členský stát, Evropská unie, Lisabonská dohoda o ochraně označení původu a o jejich mezinárodním zápisu, mezinárodní zápis (ochrana), označení původu, Slovensko, třetí země, zeměpisné označení, Ženevský akt Lisabonské dohody o ochraně označení původu a zeměpisných označení. Brexit - vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie, přechodné období

Key words

Czech Republic, member State, European Union, Lisbon Agreement on protection of appellations of origin and their international registration, international registration (protection), designations of origin, Slovakia, third countries, geographical indications, Geneva Act of the Lisbon Agreement on protection of designations of origin and geographical indications. Brexit - Withdrawal of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland from the European Union, transitional period

¹ Mgr. Michal Černý PhD. je odborným asistentem na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a je také kvalifikovaným zástupcem (ETMA+EDA) a patentovým zástupcem (M+D)

* predložený text neprešiel jazykovou korektúrou

1. Úvod a historický exkurs

V několika posledních letech v rámci Evropské unie nastalo několik skutečností, které znamenaly významné změny pro právo označení zeměpisného původu jako specifickou část práv na označení a práva průmyslového vlastnictví všeobecně. Byly přijaty nové předpisy sekundárního práva, došlo také k vydání několika zásadních rozsudků Soudního dvora. Kromě toho Evropská unie (zastupující již jen 27 členských států) přistoupila k Ženevskému aktu, který v důsledku jejího přistoupení následně vstoupil v platnost. Bylo přijaté také zvláštní nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu, které budou částečně naplňovat také členské státy a které se rovněž dotkne některých již vzniklých subjektivních práv oprávněných uživatelů z členských států (ve vztahu k mezinárodní ochraně některých označení). Kromě toho došlo k naplnění Brexitu - vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Evropské unie. Konečně na samotném sklonku roku 2020 došlo také k uzavření Dohody o spolupráci a obchodu mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím, přičemž tato dohoda byla stranami rámcově předvídána při vystoupení Spojeného království z EU. Všechny tyto skutečnosti přitom musíme chápat ve vzájemných souvislostech.

Účelem tohoto příspěvku není opakovat rozbor rozhodnutí Soudního dvora ve věcech týkajících se ochrany označení původu a zeměpisných označení (např. rozsudky Soudního dvora ve věcech C-75/15 (Viiniverla), C-44/17 (Scotch Whisky), C-614/17 (Queso Manchego), resp. C-432/18 (Aceto Balsamico di Modena) v rozsahu, ve kterém jsem již dříve publikoval jiná svá díla v časopisu Duševné vlastnictvo² nebo ve sborníku z mezinárodní vědecké konference COFOLA 2019^{3, 4} resp. sborníku COFOLA 2020.⁵ Čtenáře odkazují přímo na tato díla, protože materie je rozebrána důkladně právě v nich.⁶

Pokud jde o nové předpisy sekundárního práva, hlavním tématem tohoto příspěvku je Ženevský akt v souvislostech, a proto se tento příspěvek věnuje detailněji pouze jednomu z nařízení z posledních let, kterým je [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/1753 o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označení původu a zeměpisných označení](#). Ostatní

nařízení si zaslouží uvést, ale detailněji se jimi v tomto příspěvku zabývat nechci, neboť by to bylo mimo rámec hlavního tématu. Nicméně alespoň v rámci krátkého uvedení si zmínky zaslouží tato nařízení z posledních let:

- [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/787 ze dne 17. dubna 2019 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a o zrušení nařízení \(ES\) č. 110/2008,](#)
- [Nařízení Komise v přenesené pravomoci \(EU\) 2019/33 ze dne 17. října 2018, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) č. 1308/2013, pokud jde o žádosti o ochranu označení původu, zeměpisných označení a tradičních výrazů v odvětví vína, řízení o námitce, omezení použití, změny specifikace výrobku, zrušení ochrany a označování a obchodní úpravu,](#)
- [Prováděcí nařízení Komise \(EU\) 2019/34 ze dne 17. října 2018, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) č. 1308/2013, pokud jde o žádosti o ochranu označení původu, zeměpisných označení a tradičních výrazů v odvětví vína, o řízení o námitce, změny specifikace výrobku, evidenci chráněných názvů, zrušení ochrany a používání symbolů, a k nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) č. 1306/2013, pokud jde o vhodný systém kontrol.](#)

Hlavním tématem tohoto příspěvku je však Ženevský akt, který vstoupil v platnost dne 26.02.2020 a změnil pravidla mezinárodní ochrany označení původu a zeměpisných označení v systému původně založeném Lisabonskou dohodou. Mezinárodní zápis označení původu byl dosud prováděný podle Lisabonské dohody o ochraně označení původu a o jejich mezinárodním zápisu (ve znění Stockholmského aktu). Ženevský akt by měl pomoci k rozšíření ochrany označení původu a zeměpisných označení a větší využívání systému mezinárodního zápisu, neboť dosavadní stav je možno považovat za málo uspokojivý. Jeho slabičky byly velmi dobře způsobem popsány v literatuře,⁷ stejně tak bylo poukazováno na to, že žádný stát common law není vázán Lisabonskou dohodou.⁸

2 Černý, M. Komentář rozhodnutí Soudního dvora C-432/18 (Aceto Balsamico di Modena) In Duševné vlastnictvo, 2020, 2, S. 21-25.

3 Černý, M. Význam judikatury v právu zeměpisných označení a tradičních označení In Charvát, R. - Koukal, P. - Tomášková, E. - Večerková, E. - Janovec, M. (eds.) COFOLA 2019. Část IV. - Firemní právo a další práva na označení, právní a ekonomické souvislosti. Brno : Masarykova univerzita, 2019. S. 26-71. Celý sborník je volně dostupný na adrese: <http://cofola.law.muni.cz/dokumenty/50358>

4 V tomto sborníku se zabývám souhrnně velkým množstvím jiných dřívějších rozhodnutí Soudního dvora ve vztahu k označením původu a zeměpisným označením - včetně rozsudků a posudků v institucionálních věcech EU

5 Černý, M. Komentář rozsudků Soudního dvora ve věcech označení původu a zeměpisných označení (Rozsudků týkajících se nedovolených připomenutí (jiným slovním výrazem), připomenutí spočívajících v grafických prvcích a významu celkového kontextu, použití grafických prvků obvykle spojovaných s produkčním regionem na výrobcích nevyhovujících specifikaci chráněného označení, ochraně dílčích (nezeměpisných) prvků chráněného názvu označení. In Janovec, M. - Pohl, J. Zahradníčková, M. - Malý, J. - Šíp, J. - Ferfecký, J. (eds.): COFOLA 2020. Brno : Masarykova univerzita, 2020. S. 229-265. Celý sborník je volně dostupný na adrese: <https://www.law.muni.cz/sborniky/cofola/2020/cofola2020.pdf>

6 Doporučuji použít aktivní odkazy uvedené v poznámkovém aparátu tohoto příspěvku

7 K tomu srov. např. Týč, V. - Charvát, R.. Zeměpisná označení v mezinárodních smlouvách a v právu Evropské unie. Praha: Leges, 2016. S. 65 a násl.

8 Viz. např. Gervais, D. A Look at Geneva Act of the Lisbon Agreement: A Missed Opportunity? In Calboli, I - Loon, Ng-Loy Wee (eds.) Geographical Indications at the Crossroads of Trade, Development, and Culture. Focus on Asia-Pacific. Cambridge : Cambridge University Press, 2017. S. 125

Lisabonská dohoda je sice z hlediska formálního univerzální mezinárodní dohodou, avšak ve skutečnosti zajišťuje ochranu označení původu (prostřednictvím mezinárodního zápisu) pouze v cca 30 státech,⁹ mezi které patřily některé členské státy Evropské unie. Evropská unie se až dosud snažila dosáhnout ochrany označení původu a zeměpisných označení výrobků pocházejících z členských států jednak pomocí svých vlastních systémů ochrany (prostřednictvím práva EU), a dále pak rozšířit ochranu pokud možno co největšího počtu unijně chráněných označení v bilaterálních mezinárodních dohodách, která Evropská unie (a její členské státy v jejím zastoupení) uzavírá se třetími nečlenskými zeměmi. Obvykle se jedná o obchodní dohody, v některých případech je jejich předmět komplexnější. Chráněná označení bývají sjednávána jako zvláštní seznamy v přílohách těchto dohod, někdy bývá sjednán i zvláštní režim doplňování takového seznamu (obvykle pomocí vytvoření zvláštního výboru složeného ze zástupců smluvních stran dohody).

Ženevský akt je nutno vnímat i v tomto rámci, neboť by měl přinést další prostředky ochrany označení původu a zeměpisných označení výrobků pocházejících z členských států Evropské unie ve státech vázaných Ženevským aktem. K Ženevskému aktu dosud kromě Evropské unie (zastupující 27 členských států) dosud přistoupila Kambodža, Albánie, Samoa, Korejská lidově demokratická republika a naposled Laos.¹⁰

Lze předpokládat, že počet států smluvně vázaných Ženevským aktem se v budoucnu podstatně rozšíří o několik skupin států. První skupinu těchto států tvoří státy, které Ženevský akt sjednaly (nebo jí podepsaly následně v době otevření doby k podpisu). Do této skupiny patří z nečlenských států EU následující státy: Bosna a Hercegovina (21.05.2015), Burkina Faso (21.05.2015), Kongo (21.05.2015), Gabon (21.05.2015), Mali (21.05.2015), Nikaragua (21.05.2015), Peru (21.05.2015), Togo (21.05.2015), Kostarika (13.10.2015) a Moldávie (11.04.2016).

Druhou skupinu států, u kterých lze předpokládat přistoupení k Ženevskému aktu, jsou státy dosud vázané Lisabonskou dohodou. Mimo některých členských států EU do této skupiny spadají Albánie, Alžírsko, Bosna a Hercegovina, Burkina Faso, Kongo, Kostarika, Kuba, Gabon, Gruzie, Haiti, Írán, Izrael, Mexiko, Moldávie, Černá Hora, Nikaragua, Peru, Srbsko, Togo a Tunisko.

Třetí skupinu států, které by mohly mít zájem na přistoupení k Ženevskému aktu, v budoucnu mohou tvořit státy, které mají v rámci bilaterální dohody sjednán nějaký vzájemný režim ochrany vlastních zeměpisných označení (případně označení původu) s Evropskou unií (a jejími členskými státy) a z toho důvodu je systém ochrany dle národního práva v těchto nečlenských státech kompatibilní se systémem EU chránícími označení původu a zeměpisná

označení v EU. Těchto států je celá řada. Za příklady států, jejichž systém je kompatibilní s některým ze systémů EU je možno uvést např. Norsko, Švýcarsko nebo Turecko.

Pro úplnost a korektnost je třeba uvést, že některé nečlenské státy patří do více (či do všech) ze shora uvedených skupin a u nich je logicky šance na budoucím přistoupení (či ratifikaci) Ženevského aktu největší. Příklady mohou být ze shora uvedených některé čl. státy OAPI (*Organisation Africaine de la Propriété Intellectuelle* (- zkráceně též OAPI/ v angličtině African Intellectual Property Organization, AIPO): Burkina Faso, Kongo, Gabon, Mali, Togo). Je však nutno poznamenat, že právě členství v mezinárodní organizaci může přinést formálně právní překážky, které mohou bránit (snad dočasně) ve vstupu v platnost pro některý ze států. Jako příklad může sloužit Pobřeží slonoviny /Côte d'Ivoire/ (*Lisbon Notification No. 36*), které k Ženevskému aktu přistoupilo dne 28.09.2018. Protože je tento stát členem mezinárodní organizace OAPI, Ženevský akt vstoupí pro Pobřeží slonoviny /Côte d'Ivoire/ v platnost 3 měsíce poté, co uloží listinu o přistoupení tato mezinárodní organizace (a zároveň bude dosaženo potřebného počtu uložených ratifikačních listin nebo listin o přistoupení v souladu s čl. 28 a 29 Ženevského aktu, což se již stalo).

Konečně je nutno pro úplnost třeba také uvést, že smluvní stranou Ženevského aktu se může stát:

1. každý stát, který je stranou Pařížské unijní úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví, dále
2. každý členský stát Světové organizace duševního vlastnictví, pokud prohlásí, že jeho národní předpisy o ochranně označení původu, zeměpisných označení a ochranné známky jsou v souladu s ustanoveními Pařížské unijní úmluvy a konečně
3. mezivládní organizace, jejíž alespoň jeden členský stát je stranou Pařížské unijní úmluvy a tato mezivládní organizace prohlásí, že byla podle svých vnitřních postupů řádně zmocněna k tomu, aby se stala stranou tohoto aktu, a že podle ustavující smlouvy této mezivládní organizace platí právní předpisy, podle nichž lze získat ochranu zeměpisných označení na regionální úrovni. Právě posledně uvedeným případem je Evropská unie a je možné, že definici s budoucnu splní také již shora zmíněné OAPI.

Dosud posledním přistoupiším státem k Ženevskému aktu je Laos (Laoská lidově demokratická republika), jehož přistoupení bylo oznámeno Sdělením Generálního ředitele WIPO (*Lisbon Notification No. 44*) dne 20.11.2020, přičemž přistoupení nabude účinky dne 20.02.2021.¹¹

Tento článek se zabývá změnami v právu označení zeměpisného původu vstupem Ženevského aktu v platnost a analýzou nových právních předpisů Evropské unie, které byly přijaty v souvislosti s přistoupením Evropské unie

⁹ Přesné údaje o státech vázaných Lisabonskou dohodou jsou dostupné na příslušné stránce WIPO na adrese: https://wipolex.wipo.int/en/treaties/ShowResults?start_year=ANY&end_year=ANY&search_what=C&code=ALL&treaty_id=10

¹⁰ Přistoupení Laoské lidově demokratické republiky nabude účinky 20.02.2021

¹¹ Blíže viz. https://www.wipo.int/treaties/en/notifications/lisbon/treaty_lisbon_44.html

(zastupující členské státy) k Ženevskému aktu. Tento článek se také sekundárně zabývá otázkami samostatného přistoupení České republiky resp. Slovenska k Ženevskému aktu. Terciálně tento článek uvádí také některé otázky práva zeměpisných označení souvisejících s vystoupením Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Evropské unie („Brexit“) a souvislosti tohoto zúžení Evropské unie.

Pokud jde o primární účel tohoto příspěvku, základním právním předpisem upravujícím v právu Evropské unie postupy a opatření po přistoupení EU (zastupující členské státy) k Ženevskému aktu je [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/1753 o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních](#). Vedle tohoto nařízení je ještě samostatným aktem sekundárního práva [Rozhodnutí Rady \(EU\) 2019/1754 o přistoupení Evropské unie k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních](#), jenž dává členským státům možnost samostatného přistoupení (či ratifikace) k Ženevskému aktu.

[Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) upravuje pravidla pro ochranu unijně chráněných označení prostřednictvím mezinárodního zápisu dle Lisabonské dohody (ve znění Ženevského aktu), dále normuje otázky ochrany zájmů unijních osob prostřednictvím zvláštních postupů uplatňovaných Evropské unií předtím, že bude Evropskou unií (materiálně aktem Komise) rozhodnuto o odmítnutí ochrany (nebo opačně) označení výrobku pocházejícího z nečlenského státu EU, a konečně upravuje pravidla pro stávající mezinárodní zápisy některých označení výrobků pocházejících z některého z členských států EU, jež se dosud opírá o národní ochranu dle práva členského státu a u kterého absentuje evropsko-unijní ochrana, ač je systém v právu EU zaveden.

2. Změny v mezinárodním systému ochrany označení v důsledku Ženevského aktu

Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu před Ženevským aktem znala pouze jeden typ chráněného označení - označení původu. Takovým označením bylo dosud (dle čl. 2 odst.1): Název země, oblasti nebo místa sloužící k označení, odkud pochází výrobek, jehož jakost anebo znaky jsou dány výlučně nebo podstatně zeměpisným prostředím, čítaje v to činitele přírodní a činitele lidské.¹²

[Ženevský akt Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních](#) shora uvedenou definici mění a napříště chrání následující dva různé typy označení:

i) každé označení chráněné ve smluvní straně původu, sestávající z názvu zeměpisné oblasti nebo obsahující

tento název nebo sestávající z jiného označení, o němž je známo, že odkazuje na tuto oblast, které slouží k označení určitého výrobku pocházejícího z této zeměpisné oblasti, jestliže jsou jakost nebo vlastnosti takového výrobku výlučně nebo podstatně dány tímto zeměpisným prostředím, včetně přírodních a lidských činitelů, a které poskytlo tomuto výrobku jeho obecnou známost, a rovněž

ii) každé označení chráněné ve smluvní straně původu, sestávající z názvu zeměpisné oblasti nebo obsahující tento název nebo sestávající z jiného názvu, o němž je známo, že odkazuje na tuto zeměpisnou oblast, které označuje výrobek pocházející z této zeměpisné oblasti, jestliže lze danou jakost, pověst nebo jinou vlastnost výrobku přičíst především jeho zeměpisnému původu.

Obě definice jsou obsaženy v čl. 2 odst. 1 [Ženevského aktu](#). První definice je revidovaná a odpovídá označení původu, druhá je zcela nová a označuje zeměpisná označení ve smyslu Lisabonské dohody ve znění Ženevského aktu. Obě tyto definice se přibližují definicím v evropsko-unijních nařízeních. Na rozdíl od evropsko-unijních definic v nich však absentují požadavky na realizaci jedné či více produkčních fází výrobku s označením v produkčním území vymezeném specifikací, absentuje také samotná specifikace a konečně absentuje rovněž požadavek na kontrolu specifikace (resp. kontrolu výroby na soulad se specifikací).

[Ženevský akt](#) také ustanoveními čl. 2 odst. 2 ve spojení s čl. 5 odst. 4 přinesl možnost mezinárodní ochrany přeshraničních označení (multicountry), kterou Lisabonská dohoda před jeho vstupem v platnost rovněž neznala. Jako příklady multicountry označení, pro které vstupem [Ženevského aktu](#) bude možná mezinárodní ochrana, jsou unijně chráněná zeměpisná označení lihovin:

- Irish Cream,
- Irish Poteen/Irish Poitín,
- Irish Whiskey / Uisce Beatha Eireannach / Irish Whisky.¹³

Produkční území všech shora uvedených lihovin s těmito označeními zahrnuje jak Irskou republiku, tak i Severní Irsko. Na margo je vhodné uvést, že s těmito označeními se v tomto článku ještě setkáme při rozboru zvláštního režimu ochrany označení výrobků ze Severního Irsku po vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku a uplynutí přechodného období.

Další novinkou, kterou přinesl Ženevský akt, je možnost přímého podávání žádostí o mezinárodní zápis oprávněnými osobami. Zachována zůstala dosavadní možnost - podávání žádosti o mezinárodní zápis příslušným orgánem členského státu. V důsledku umožnění členství mezinárodních organizací k ní přibyla alternativa podávání žádostí příslušným orgánem mezinárodní organizace.

¹² Definice označení původu převzata z českého jazykového znění, které bylo publikováno ve Vyhlášce ministra zahraničních věcí č. 67/1975 Sb., ze dne 13. ledna 1975, o Lisabonské dohodě na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu ze dne 31. října 1958, revidované ve Stockholmu dne 14. července 1967

¹³ Produkční území všech těchto zeměpisných označení zahrnuje Irsko a Severní Irsko

Zcela novou možností je podávání žádostí o mezinárodní zápis oprávněnými uživateli označení ve smyslu čl. 5 odst. 2 dle čl. 5 odst. 3 [Ženevského aktu](#). Využití této možnosti je závislé na vnitrostátní (nebo regionální) právní úpravě, která ve smluvním státě (mezinárodní organizaci) tuto možnost zavede. Takové prohlášení může smluvní strana učinit již při uložení ratifikačních listin, nebo při uložení listin o přistoupení anebo kdykoliv později.

Čl. 28 odst. 1 [Ženevského aktu](#) přinesly možnost přistoupení nejen každému státu, který je stranou Pařížské unijní úmluvy nebo každému státu, který prohlásí, že jeho právní předpisy o ochraně označení původu a zeměpisných označení jsou v souladu s ustanoveními PUÚ, ale také každá mezivládní organizace, pokud aspoň jeden její členský stát je smluvní stranou PUÚ a tato mezivládní organizace, která prohlásí (viz. čl. 28 odst. 1 bod iii) [Ženevského aktu](#)). Jako první a dosud jediná mezivládní organizace přistoupila k [Ženevskému aktu](#) Evropská unie.

Konečně poslední z významných novot [Ženevského aktu](#) je možnost vyhradit si při přistoupení prodloužení lhůt dle čl. 29 odst. 4 [Ženevského aktu](#) pro:

- odmítnutí účinků mezinárodního zápisu na teritoriu smluvní strany (státu nebo mezivládní organizace) dle čl. 15 odst. 1 [Ženevského aktu](#) a také
- definovanou lhůtu pro ukončení užívání označení mezinárodně zapsaného dle čl. 17 [Ženevského aktu](#) (a [Prováděcího řádu](#)) za podmínky, že to umožňuje její právo a smluvní strana dříve neodmítla účinky mezinárodního zápisu z důvodů předchozího užívání třetí stranou nebo vzala zpět takové odmítnutí nebo oznámila přiznání ochrany.

Je vhodné uvést, že Evropská unie si při svém přistoupení vyhradila prodloužení obou těchto lhůt, jak vyplývá z [Lisabonské notifikace č. 42 \(přistoupení Evropské unie\)](#) ze dne 26.11.2019. Tyto prodloužené lhůty bude Evropská unie potřebovat proto, aby mohly být provedeny vnitřní procedury, která zavádí [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) a jejichž cílem je zachovat standarty EU jako podmínku pro poskytnutí účinků ochrany označení zboží pocházejícího z nečlenské země v Evropské unii a udržení základních principů, na nichž je právo označení zeměpisného původu EU postaveno. Mám tím na mysli zejm. soutěžní neutralitu. Analýze norem obsažených v posledně citovaném nařízení jsou věnovány především kapitoly 3, 4, 7 a 8 tohoto příspěvku.

3. Předmět Nařízení (EU) 2019/1753

Evropská unie přistoupila k [Ženevskému aktu](#) a tento akt v důsledku jejího přistoupení vstoupil v platnost dne 26.02.2020.

Evropská unie má dosud zavedeny čtyři podobné, avšak formálně na sobě navzájem nezávislé systémy ochrany čtyř skupin výrobků, jejichž názvům poskytuje ochranu prostřednictvím prováděcích aktů (prováděcích nařízení Komise). Jde o lihoviny (viz. [Nařízení \(EU\) 2019/787](#)), aromatizované vinné produkty (viz. [Nařízení \(EU\) 251/2014](#)), produkty souhrnně označované jako víno (případně vinnohradnické výrobky) avšak ještě dále kategorizované (viz. [Nařízení \(EU\) 1308/2013](#)) - víno, likérové víno, šumivé víno, jakostní šumivé víno, jakostní aromatické šumivé víno, perlivé víno, perlivé víno dosycené oxidem uhličitým, částečně zkvašený hroznový mošt, víno ze zaschlých hroznů, víno z přezrálých hroznů (podle přílohy VII, části II bodů 1, 3 až 6, 8, 9, 11, 15 a 16 - na které odkazuje čl. 92 odst. 1 [Nařízení \(EU\) 1308/2013](#)) a konečně tzv. zemědělské výrobky a potraviny (viz. [Nařízení \(EU\) 1151/2012](#)). Vymezení posledně uvedených produktů není obsaženo jen v samotném odkazovaném nařízení, ale toto nařízení samo odkazuje do seznamu uvedeného v Příloze I Smlouvy o fungování Evropské unie (podle čl. 38 SFEU). K nim pak přidává výrobky, které jsou obsaženy v Příloze 1 [Nařízení \(EU\) 1151/2012](#). Okruh zemědělských výrobků a potravin je značně obsáhlý.

Pro účely [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) se používá pojem zeměpisná označení v širším významu (odpovídajícím pojmu dle Dohody TRIPS) a zahrnuje tedy pro vína i pro zemědělské výrobky a potraviny jak zeměpisná označení, tak také označení původu (obojí ve smyslu příslušných shora uvedených nařízení), pro lihoviny a aromatizované vinné produkty pak zeměpisná označení (opět dle definic užívaných ve shora uvedených nařízeních).

Tento stav lze považovat z dlouhodobého hlediska za dočasný a bude s velkou pravděpodobností rezultovat v zavedení unijního systému ochrany zeměpisných označení nezemědělských výrobků. Komise se k této možnosti aktivně přihlásila (v doplňujícím prohlášení připojeném za text [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#)). Almeida uvádí zásadní argument pro neudržitelnost současného stavu - Evropská unie se přistoupením k [Ženevskému aktu](#) zavázala k ochranně označení původu a zeměpisných označení všech výrobků.¹⁴ Dlouhodobě by tak byl současný stav neudržitelný pro rozpor mezi smluvním závazkem Evropské unie a jejím právem. Almeida k tomu dodává, že EU se přistoupením k [Ženevskému aktu](#) ocitla na křižovatce a bude muset některé otázky vyřešit také s ohledem na mezinárodní smlouvy mezi třetími zeměmi navzájem (např. USA - Čína). Jde o střet ochrany zeměpisných označení na straně jedné a druhovost výrazů na straně druhé (např. sjednané v rámci obchodní dohody, jejíž smluvní stranou EU není, ale která může mít významný dopad na obchod nečlenské země s EU).¹⁵ Vraťme se však ke stávající pozitivní úpravě.

14 de Almeida, A.R.: Geographical Indications Versus Trade Marks and Generic Terms: The US-China Agreement. In IIC - International Review of Intellectual Property, (2020) 51, 3, s. 280 (srov. také pozn. pod čarou 13)

15 Ibid

Dosah [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) je však ve skutečnosti větší, neboť se okrajově věnuje také otázkám ochrany označení jiných výrobků než spadajících pod evropsko-unijní systémy. Čl. 11 odst. 3 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) upravuje možnost zachování dosavadní mezinárodní ochrany označení výrobků jiných (např. řemeslných, průmyslových atd.) opírající se o národní právo členského státu a rovněž dovoluje při dodržení podmínek tam stanovených podání nových žádostí o mezinárodní zápis označení takových výrobků opírajících se o národní ochranu v členském státě.

4. Evropská unie zastupuje členské státy u Mezinárodního úřadu Světové organizace duševního vlastnictví ve věcech mezinárodního zápisu označení původu a zeměpisných označení

Ženevský akt byl Soudním dvorem v rozsudku [C-389/15 \(Komise v. Rada\)](#) shledán mezinárodní smlouvou spadající do společné obchodní politiky, jejíž sjednání je ve výlučné pravomoci Unie (která pak zastupuje členské státy při výkonu práv) - viz. čl. 3 odst. 1 a 207 odst. 1 [Smlouvy o fungování Evropské unie](#). Soudní dvůr vycházel m.j. také ze svého dřívějšího stanoviska v [Posudku 2/15 \(posudek vydaný na základě čl. 218 odst. 11 SFEU ve vztahu k Dohodě mezi Evropskou unií a Singapurskou republikou\)](#). Zastupováním zde rozumíme výkon práv jménem svých členů v souladu s příslušnými ustanoveními SFEU.

Ve vztahu k Ženevskému aktu Evropská unie bude členské státy zastupovat při komunikaci s Mezinárodním úřadem Světové organizace duševního vlastnictví, zejména podávat příslušné žádosti o mezinárodní zápis, odmítat účinky mezinárodního zápisu v EU apod. Konečně bude EU také zastupovat členské státy při výkonu hlasování na shromáždění Zvláštní unie. Na tuto skutečnost a její možné důsledky upozorňoval již dříve (před přistoupením EU k Ženevskému aktu) např. Gervais.¹⁶

Postupy pro podávání žádostí o mezinárodní zápis výrobků procházejících z členských států EU, které spadají do 4 skupin výrobků s unijní ochranou (vína, zemědělské výrobky a potraviny, lihoviny, aromatizované vinné produkty), upravuje čl. 2 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Mezinárodní zápis takového označení se musí opírat o regionální zápis - tedy o ochranu poskytnutou prostřednictvím prováděcího aktu (nařízení) EU.

Nebude automatické, aby pro každé unijně chráněné označení byl žádán mezinárodní zápis. Komise bude žádat (prostřednictvím zvláštního aktu obsahujícího seznam označení, přijímaného přezkumným postupem) pouze v případech, kdy jí o mezinárodní zápis požádá členský stát EU. Členský stát může vycházet jak ze svého vlastního podnětu nebo může vycházet z vnitrostátní žádosti uživatele označení nebo osoby oprávněné k výkonu práv z chráněných

označení (obvykle produkční seskupení) požádá. Úpravu kompetencí v členském státě nařízení logicky neřeší.

Čl. 2 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) předpokládá, že Komise přijme první nařízení obsahující seznam označení, u nichž je požadován mezinárodní zápis, po přistoupení EU k Ženevskému aktu a následně bude pravidelně přijímat další nařízení obsahující takové seznamy. Periodicita není řešena. Jako vhodná se jeví periodicita nejdéle roční - zde vycházíme z obvyklé periodicity vydávání úředního publikačního nástroje Mezinárodního úřadu [Bulletin Les appellations d'origine](#).

5. Zrušení mezinárodního zápisu označení výrobku pocházejícího z členského státu

Do existující mezinárodní ochrany označení může Komise zasáhnout v případech předvídaných čl. 3 (a ve vazbě na čl. 11) [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Také zde je Komise omezena rozsahem předmětu nařízení, pojmově se tedy takové žádosti o zrušení mezinárodního zápisu mohou týkat pouze označení vína, zemědělského výrobku či potraviny, lihoviny nebo aromatizovaného vinného produktu. Komise však nemůže postupovat svévolně, pro podání žádosti o zrušení mezinárodního zápisu musí být řádný důvod a musí být formálně proveden aktem (přijatým přezkumným postupem).

Čl. 3 odst. 1 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) umožňuje Komisi, aby prováděcí nařízení Komise obsahující seznam označení, pro která bude navrženo zrušení mezinárodního zápisu, přijala

- buď na základě vlastního rozhodnutí, pokud zeměpisné označení není v Unii chráněno, nebo
- na základě žádosti členského státu, ze kterého označení pochází.

Žádost členského státu Komisi o zrušení mezinárodního zápisu má přitom vycházet z:

- žádosti člověka nebo právnické osoby - tedy osoby oprávněné uplatňovat práva uživatelů chráněného označení (zpravidla se bude jednat o právnickou osobu, která byla žadatelem o zápis označení),
- žádostí jednotlivého uživatele - zde je na místě připomenout, že nařízení umožňují při splnění specifických podmínek zapsat také označení, o jehož zápis žádá tzv. jednočlenné produkční seskupení,
- z vlastního rozhodnutí členského státu (i bez individuální žádosti, která by mezinárodní ochranu požadovala dle předchozích bodů).

Podrobnosti se ponechávají na právu členských států.

Prováděcí akt - tedy prováděcí nařízení Komise má být po přijetí provedeno Komisí ve vztahu k Mezinárodnímu úřadu bezodkladně.

¹⁶ Srov. Gervais, D. A Look at Geneva Act of the Lisbon Agreement: A Missed Opportunity? In Calboli, I - Loon, Ng-Loy Wee (eds.) *Geographical Indications at the Crossroads of Trade, Development, and Culture. Focus on Asia-Pacific*. Cambridge : Cambridge University Press, 2017. S. 142

V této souvislosti je nutno upozornit také na zvláštní pravidla, která jsou upravena v čl. 11 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Toto ustanovení normuje přechodná ustanovení pro označení původu pocházející z členských států, která jsou již zapsána mezinárodním zápisem dle Lisabonské dohody. Tato přechodná ustanovení se týkají jak zápisů označení výrobků v rozsahu předmětu [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#), tak také normují pravidla pro označení výrobků nespádajících pod předmět nařízení (a režimy ochrany EU).

6. Nepřímo dosažené vyčištění národních rejstříků a dosažení souladu mezi právem EU a národním právem v členských státech (i bez formální harmonizace práva) a možnost volby členského státu do 24.11.2022

6.1. Obecně k přechodným pravidlům

Z 27 členských států Evropské unie jsou smluvními stranami Lisabonské dohody samostatně tyto členské státy: Bulharsko, Česko, Francie, Itálie, Maďarsko, Portugalsko, Slovensko. Smluvními stranami [Ženevského aktu](#) jsou pak z členských států Evropské unie samostatně tyto státy: Francie, Maďarsko, Itálie, Portugalsko, Rumunsko. Čl. 3 [Rozhodnutí Rady \(EU\) 2019/1754](#) zmocňuje každý členský stát, který si to přeje, aby společně s EU [Ženevský akt](#) ratifikoval nebo k němu přistoupil. Toto zmocnění umožňuje přistoupení každému členskému státu, který [Ženevský akt](#) samostatně dosud nepodepsal (zejm. je vhodné uvažovat o Česku, Slovensku a Bulharsku).

Některé členské státy poskytovaly ochranu označením původu již před vznikem původních úprav ochrany označení v EHS. Nadto některé z členských států přistupovaly do EU až v době, kdy již v unijním právu existovaly právní úpravy poskytující ochranu označením na unijní úrovni. To se výslovně týká České republiky, Slovenska, Maďarska a Bulharska, které jsou rovněž vázány Lisabonskou dohodou. V národních rejstřících některých států (např. České republiky) jsou dosud zapsána označení původu např. zemědělských výrobků a potravin nebo vín, kterým je v důsledku zápisu v národním rejstříku formálně poskytována národní ochrana od níž je následně odvozována v případě mezinárodního zápisu dle Lisabonské dohody také mezinárodní ochrana. Ve skutečnosti se není možné národní ochrany na území ČR a rovněž na území jiného členského státu EU dovolat, a to v důsledku přednosti unijního práva před národní úpravou.

Ustanovení čl. 11 odst. 1 a 2 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) ukládá těm členským státům, které jsou samostatně smluvními stranami Lisabonské dohody, aby učinily 24.11.2022 (tedy cca do 3 let od vydání nařízení) volbu ve věcech všech existujících mezinárodních zápisů označení, která jsou se týkají výrobků, jejichž ochranu upravuje na unijní úrovni některé z nařízení (zemědělské výrobky a potraviny, vína, lihoviny, aromatizované vinné produkty). Zatímco postup dle čl. 11 odst. 1 je vázán pouze na samostatné členství

členského státu v Lisabonské dohodě - týká se tedy dle současného stavu Bulharska, Česka, Francie, Slovenska, Maďarska, Itálie a Portugalska, opačně podmínkou postupu členského státu podle čl. 11 odst. 2 je to, že členský stát [Ženevský akt](#) samostatně (sjednal a) ratifikoval nebo že členský stát k [Ženevskému aktu](#) samostatně přistoupil na základě zmocnění dle čl. 3 [Rozhodnutí Rady \(EU\) 2019/1754](#). Podle současného stavu (ke dni nabytí účinků nařízení) se týká Francie, Maďarska, Itálie, Portugalska a Rumunska. Není však vyloučeno, aby i další členské státy přistoupily samostatně k [Ženevskému aktu](#). Legislativní stav v Česku a na Slovensku je uveden dále (srov. kapitolu 9).

6.2. Volba mezinárodního zápisu pro již unijně chráněné označení (vína, zemědělského výrobku či potraviny, lihoviny nebo aromatizovaného vinného produktu)

Čl. 11 odst. 1 ukládá členskému státu povinnosti ohledně mezinárodních zápisů těch označení, kterým je poskytována ochrana na unijní úrovni - označení zemědělských výrobků či potravin, vína, lihoviny, aromatizované vinné produkty. Členský stát si zvolí ohledně každého z označení již chráněných mezinárodním zápisem, které se týkají těchto produktů, zda-li (a) požádá o mezinárodní zápis označení podle [Ženevského aktu](#) nebo (b) zda-li požádá o zrušení mezinárodního zápisu.

Členský stát však pro volbu zachování mezinárodní ochrany (tedy podání žádosti o mezinárodní zápis dle [Ženevského aktu](#)) musí samostatně [Ženevský akt](#) (podepsat a) ratifikovat nebo k němu musí samostatně přistoupit. Toto ustanovení tedy fakticky staví Českou republiku, Bulharsko a Slovensko, které dosud [Ženevský akt](#) samostatně nepodepsaly ani k němu dosud nepřistoupily, před volbu. Buď se nezaváží samostatně, ale nebudou moci požádat o mezinárodní zápis označení již unijně chráněných označení týkajících se výrobků, které pocházejí z jejich území, a proto se budou muset ochrany mezinárodním zápisem vzdát. Nebo se zaváží k [Ženevskému aktu](#) i samostatně a budou moci o mezinárodní zápis dle [Ženevského aktu](#) požádat. Třetí cesty není, protože nepodrobení se těmto pravidlům by rezultovalo v řízení o porušení unijního práva členským státem. Příkladem označení, kterého se tato volba bude týkat, je chráněné zeměpisné označení Olomoucké tvarůžky (CHZO), které je dosud zapsáno mezinárodním zápisem jako označení původu [ECHTE OLMŮTZER QUARGELN / PRAVÉ OLOMOUCKÉ TVARŮŽKY](#) (číslo zápisu AO 32).

Členský stát by měl svou volbu provést na (i) základě žádosti člověka nebo právnické osoby, která je oprávněna uplatňovat práva uživatelů nebo jiná práva k označení původu nebo zeměpisnému označení nebo (ii) na základě žádosti uživatele tohoto označení nebo (iii) na základě vlastního rozhodnutí orgánu členského státu. Lze dovodit, že pokud nebude žádný uživatel označení a nebude aktivní ani jeho žadatel o zápis (zapsaný v národním rejstříku), měl by členský stát provést volbu sám.

Zvolí-li členský stát volbu podání žádosti o mezinárodní zápis již unijně chráněného označení, má členský stát v koordinaci s Komisí ověřit u Mezinárodního úřadu, zda-li je třeba provést změny ve smyslu Pravidla 7 odst. 4 - tedy požadavky na jazyk žádosti (Pravidlo 3 odst. 1 umožňuje podání žádosti v jazyce anglickém, francouzském nebo španělském) a na obsah žádosti (Pravidlo 5 odst. 2-4: Povinný obsah žádosti; údaje o jakosti, pověsti či vlastnostech produktu uvedené v žádosti; formální náležitosti - podpis, prohlášení o úmyslu užívání atd.). Pokud po tomto ověření vyjde najevo, že je třeba učinit změny, zmocní Komise prováděcím aktem - přijatým přezkumným postupem, - členský stát k učinění nezbytných změn a k jejich oznámení Mezinárodnímu úřadu.

6.3. Volba podřízení se postupu podle nařízení spadajícího do unijního systému ochrany nebo zrušení mezinárodního zápisu (národní označení vína, zemědělského výrobku či potravin, lihoviny nebo aromatizovaného vinného produktu)

Oproti shora uvedenému pak čl. 11 odst. 2 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) normuje postup pro ta označení původu zemědělských výrobků či potravin, vína, lihoviny, aromatizované vinné produkty, která dosud nejsou chráněna dle unijního nařízení a současně jejichž dosavadní mezinárodní ochrana (mezinárodní zápis) podle Lisabonské dohody se opírá o národní zápis ve státě původu.

Příkladů takových mezinárodních zápisů označení českých výrobků je několik desítek a týkají se především označení původu zemědělských výrobků a potravin (zejm. pív) a vín - příkladmo uvedme:

PLZEŇ / PILSNER / PILSENER / PILSEN PILS (AO 1), PLZEŇSKÉ PIVO / PILSEN BEER PILS / BIÈRE DE PILSEN (PLZEŇ) PILSNER / PILSNER BIER PILSENER (AO 2), ČESKÝ SLAD / BÖHMISCHES MALZ / BOHEMIAN MALT / MALT TCHÈQUE (AO 31), BZENECKÁ LIPKA (AO 34), PÁLAVSKÉ BÍLÉ (AO 38), PAVLOVICKÉ OHNIVÉ (AO 39), PRAŽSKÝ VÝBĚR (AO 41), SLOVÁCKÝ RUBÍN (AO 43), ZNOJEMSKÉ OKURKY / ZNOIMIA GHERKINS / ZNAIMER GURKEN (AO 47), BUDWEISER BUDVAR / BUDĚJOVICKÝ BUDVAR (AO 51), SLOVÁCKÁ BOROVIČKA (AO 68), MORAVSKÁ CIHLA / MORAVIAN BRICK / BRIQUE DE MORAVIE (AO 69), KARLSBADER BITTER / KARLOVARSKÁ HOŘKÁ (AO 514), PROSTĚJOVSKÁ STAROREŽNÁ (AO 515) a některá další. Z označení slovenských výrobků pak pouze TRENČIANSKÁ BOROVIČKA „JUNIPERIERS“- TRENČIN DISTILLERY (AO 46) nebo KARPATSKÉ BRANDY (AO 614).

Také ohledně těchto mezinárodních zápisů má každý z členských států možnost volby. Alternativy jsou v podstatě opět jen dvě: Buď (a) členský stát požádá o ochranu daného označení podle příslušného unijního nařízení nebo (b) členský stát požádá o zrušení mezinárodního zápisu. Třetí možnost opět není.

Také v tomto případě by měl členský stát v případě každé jednotlivé volby postupovat v závislosti okolnostech

týkajících se konkrétního označení původu a příslušnou žádost o mezinárodní zápis by měl podat na (i) základě žádosti člověka nebo právnické osoby, která je oprávněna uplatňovat práva uživatelů nebo jiná práva k označení původu nebo zeměpisnému označení nebo (ii) na základě žádosti uživatele tohoto označení nebo (iii) na základě vlastního rozhodnutí orgánu členského státu.

Ačkoliv se zde nejedná o konverzi národního zápisu v unijní ochranu, tak také v případě volby podání žádosti o unijní ochranu podle příslušného nařízení (Nařízení (EU) 1151/2012, Nařízení (EU) 1308/2013, Nařízení (EU) 251/2014 nebo Nařízení (EU) 2019/787) výsledek řízení o unijní zápis označení předurčí další osud stávající mezinárodní ochrany. Bude-li žádost o unijní ochranu zamítnuta a dojde k vyčerpání správních i soudních opravných prostředků, ustanovení čl. 11 odst. 2 čtvrtého pododstavce ukládá členskému státu bez zbytečného odkladu požádat o zrušení mezinárodního zápisu.

Bude-li označení poskytnuta unijní ochrana na základě nařízení, pak bude mít členský stát podle čl. 11 odst. 2 třetího pododstavce lhůtu 1 rok od ode dne vzniku unijní ochrany dotčeného označení dle nařízení k tomu, aby členský stát požádal o mezinárodní zápis. Pokud tuto lhůtu nevyužije, bude povinen podat žádost o zrušení mezinárodního zápisu označení.

O zápis podle Ženevského aktu může požádat dle čl. 11 odst. 2 třetího pododstavce pouze ten členský stát, který [Ženevský akt](#) samostatně ratifikoval nebo k němu přistoupil. Využije-li takto samostatně [Ženevským aktem](#) vázaný členský stát možnost požádat o mezinárodní zápis dle [Ženevského aktu](#), je podle poslední věty čl. 11 odst. 2 třetího pododstavce povinen koordinovat svůj postup s Komisí a u Mezinárodního úřadu ověřit, zda-li je třeba pro mezinárodní zápis dle [Ženevského aktu](#) učinit nějaké změny. Následně jej Komise prostřednictvím prováděcího aktu - přijatého přezkumným postupem, - zmocní k provedení nezbytné změny a k jejímu oznámení žádosti o mezinárodní zápis dle [Ženevského aktu](#) Mezinárodnímu úřadu. Poslední věta čl. 11 odst. 2 třetího pododstavce přímo odkazuje na použití čl. 11 odst. 1 třetího a čtvrtého pododstavce.

Shora uvedené ustanovení čl. 11 odst. 2 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) bude mít zvláštní důsledky pro označení lihovin a aromatizovaných vinných produktů. Znění příslušných ustanovení [Nařízení \(EU\) 2019/787](#) (čl. 45) a [Nařízení \(EU\) 251/2014](#) (čl. 9) dovolují členským státům v rámci uplatňování politiky jakosti těchto výrobků zavést přísnější pravidla než ta, která jsou uvedena v odkazovaných ustanoveních těchto nařízení. Dosud byla tato ustanovení vykládána jako možnost zavést v právu členského státu institut označení původu také pro tyto výrobky. To zůstává i nadále zachováno.

Nově však není možné na podkladě takto provedeného národního zápisu požádat o mezinárodní ochranu a případně již existující mezinárodní zápisy označení původu lihovin (a teoreticky také aromatizovaných vinných produktů) budou podléhat povinnosti volby dle čl. 11 odst. 2 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Nově se mezinárodní zápis

(po 24.11.2022) nebude moci opírat v případě označení původu lihovin nebo aromatizovaných vinných produktů o ochranu poskytnutou národním zápisem, ale pro futuro pouze o evropsko-unijní ochranu zeměpisných označení lihovin resp. aromatizovaných vinných produktů.

Z označení českých a slovenských lihovin se tento režim bude výslovně týkat SLOVÁCKÁ BOROVIČKA (AO 68), KARLSBADER BITTER / KARLOVARSKÁ HOŘKÁ (AO 514), PROSTĚJOVSKÁ STAROREŽNÁ (AO 515), TRENČIANSKÁ BOROVIČKA „JUNIPERIERS“- TRENČIN DISTILLERY (AO 46) nebo KARPATSKÉ BRANDY (AO 614).

Na margo je nutno upozornit také na okrajový problém - již poskytnutou ochranu na území členského státu rozhodnutím národního orgánu označení původu výrobku spadajícího do některé ze shora uvedených skupin a pocházejícího z jiného státu vázaného Lisabonskou dohodou. Tento problém není jen teoretický, může se týkat např. označení původu БЕРМЕТ - BERMET (AO 899) pro aromatizované víno, jehož mezinárodní zápis se opírá o srbskou národní ochranu. Tomuto označení byla poskytnuta ochrana na Slovensku (od 10.10.2011). Srov. k tomu [výpis z mezinárodního rejstříku AO a GI \(Lisbon Express\) pro označení AO 899](#).¹⁷ Tato situace by měla být řešena dle pravidel uvedených v čl. 12 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) (k tomu srov. dále v kapitole 7).

6.4. Mezinárodní zápis označení ostatních výrobků - řemeslných, průmyslových, surovin a minerálních vod

Čl. 11 odst. 3 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) konečně normuje pravidla pro případ označení těch výrobků, jimž Evropská unie neposkytuje ochranu dle nařízení - např. řemeslné či průmyslové výrobky, suroviny, minerální vody. Prakticky jde o označení, která jsou chráněna na národní úrovni a mohou být i nadále chráněna mezinárodním zápisem. To se týká jak označení již zapsaných, tak i nových žádostí o ochranu označení mezinárodním zápisem (na základě národní ochrany poskytnuté v členském státě původu).

Pro označení těchto výrobků nařízení nevyžaduje po členském státu EU, který je samostatně smluvní stranou Lisabonské dohody (Bulharsko, Česko, Slovensko, Francie, Maďarsko, Itálie, Portugalsko), aby samostatně [Ženevský akt](#) ratifikoval nebo k němu samostatně přistoupil.

Ve vztahu k označením původu ostatních výrobků (řemeslných, průmyslových atd.) čl. 11 odst. 3 první pododstavec [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) umožňuje členskému státu, který je smluvně samostatně vázán Lisabonskou dohodou, zachovat stávající zápisy označení původu. Ohledně stávajících zápisů těchto označení původu není členský stát povinen Komisi ani jiné členské státy informovat.

Pokud jde o podávání nových žádostí o mezinárodní ochranu označení těchto výrobků, čl. 11 odst. 3 druhý

pododstavec [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) umožňuje členskému státu, který je smluvně samostatně vázán Lisabonskou dohodou, podávat nové žádosti o mezinárodní zápis týkající se označení původu výrobků pocházejících z jeho území.

V případě nových žádostí je ovšem samostatný postup členského státu podmíněn dodržáním zvláštních pravidel dle čl. 11 odst. 3 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Členský stát je povinen před podáním žádosti o mezinárodní zápis označení původu (opírající se již o národní ochranu poskytnutou v členském státě) oznámit žádost Komisi a poskytnout jí důkaz, že žádost splňuje požadavky pro zápis dle Lisabonské dohody. Následně je členský stát povinen zdržet se podání žádosti o mezinárodní zápis po dobu 2 měsíců od oznámení návrhu Komisi a případně též se dále zdržet podání žádosti během prodloužené doby (pokud si Komise vyžádá další informace).

Podle čl. 11 odst. 3 čtvrtého pododstavce [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) Komise bez dalšího okamžitě informuje ostatní členské státy k jakémkoliv oznámení návrhu žádosti. Komise dle čl. 11 odst. 3 druhého pododstavce písm. b) vydá stanovisko.

Pokud Komise vydá pozitivní stanovisko, může členský stát podat žádost o mezinárodní zápis.

V případě, že je vydáno negativní stanovisko, nesmí členský stát žádost o mezinárodní zápis nového označení původu podat. Podle čl. 11 odst. 3 druhého pododstavce písm. b) [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) je vydání negativního stanoviska omezeno na splnění několika podmínek. Předně nemůže být vydáno bez konzultace s členským státem. Vydání negativního stanoviska má být omezeno na výjimečné a řádně odůvodněné případy, kdy by buď (a) členským státem poskytnutý důkaz o způsobilosti označení k mezinárodnímu zápisu dostatečně neprokazoval splnění požadavků dle Lisabonské dohody nebo (b) pokud by měl mezinárodní zápis takového označení nepříznivý dopad na obchodní politiku Unie.

Komise si rovněž může vyžádat od členského státu další informace. Členský stát nemá stanovenou lhůtu pro dodání doplňujících informací, je však v jeho vlastním zájmu (a v zájmu osob oprávněných užívat již národně chráněné označení původu) reagovat co nejrychleji. Pokud je členský stát vyzván k poskytnutí dalších informací, je lhůta pro reakci Komise v tomto případě 1 měsíc od doručení požadovaných informací Komisi. Ze systematického výkladu čl. 11 odst. 3 druhého pododstavce písm. b) [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) vyplývá, že Komise musí vyzvat členský stát k doplnění informací do 2 měsíců od přijetí oznámení členského státu o návrhu žádosti o mezinárodní zápis. Čl. 11 odst. 3 nevylučuje, aby Komise vyzvala členský stát k doplnění informací opakovaně. V takovém případě by se lhůta pro stanovisko Komise určovala samostatně vždy od každé výzvy Komise členskému státu.

K čl. 11 odst. 3 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) učinila Komise doplňující Prohlášení Komise o postupu uvedeném v čl. 11

¹⁷ Dostupný on-line na adrese: <https://www.wipo.int/cgi-lis/iffetch5?ENG+LISBON+17-00+21644030-KEY+256+0+899+F-ENG+2+3+1+25+SEP-0/HIT-NO,APP-ENG+00%2fRS+>

odst. 3 nařízení (EU) 2019/1753 - publikované pod čarou současně za textem tohoto nařízení. V tomto prohlášení se Komise snaží členské státy ujistit, že ustanovení je z právního hlediska nezbytné, že však vyvine maximální úsilí k tomu, aby k vydání negativního stanoviska nedošlo. Komise dále uvádí, že jakékoliv záporné stanovisko by bylo oznámeno písemně a bylo by v souladu s článkem 296 SFEU odůvodněno. Konečně Komise upozorňuje, že se v případě konkrétního označení neuplatní zásada *ne bis in idem* - tedy že je možné podat nový návrh na žádost o mezinárodní zápis, pokud důvody vedoucí k vydání záporného stanoviska buď pominuly nebo již byly „náležitě řešeny“. Konkrétní naplnění těchto slov však přinese až aplikační praxe.

Závěrem je nutno upozornit, že pokud by členský stát nedbal záporného stanoviska a nepodvolil by se mu, nebo také pro případ jiného porušení čl. 11 odst. 3 (např. členský stát by Komisi svůj záměr neoznámil a žádost o mezinárodní zápis by samostatně podal), dopustil by se takový členský stát porušení unijního práva.

7. Přejídné zachování ochrany označení původu výrobků pocházejících z třetích zemí zapsaných dle Lisabonské dohody

7.1. Zachování mezinárodní ochrany jako „přejídné vnitrostátní ochrany“ označení pocházejícího z třetí země v členském státě, pokud ochrana vznikla podle Lisabonské dohody před dnem, kdy se EU stala stranou Ženevského aktu

Článek 12 Nařízení (EU) 2019/1753 umožňuje přechodné zachování ochrany označení původu výrobků pocházejících z třetích zemí, pokud byl mezinárodní zápis učiněn dle Lisabonské dohody přede dnem, kdy se „Evropská unie stala stranou Ženevského aktu“. Čl. 12 se fakticky týká Bulharska, Česka, Slovenska, Francie, Itálie, Maďarska a Portugalska, protože tyto státy byly smluvními stranami Lisabonské dohody již před přistoupením Evropské unie.¹⁸

Členské státy dle čl. 12 odst. 1 (Bulharsko, Česko, Slovensko, Francie, Itálie, Maďarsko a Portugalsko) mohou i nadále chránit svými vnitrostátními úpravami označení původu zapsaná mezinárodně pokud:

1. tato označení pocházejí ze třetí země vázané Lisabonskou dohodou (tedy z (i) Albánie, (ii) Alžírsko, (iii) Bosna a Hercegovina, (iv) Burkina Faso, (v) Kongo, (vi)

Kostariky, (vii) Korejské lidově demokratické republiky, (viii) Dominikánské republiky, (ix) Gabonu, (x) Gruzie, (xi) Haiti, (xii) Izraele, (xiii) Mexika, (xiv) Černé Hory, (xv) Nikaragui, (xvi) Severní Makedonie, (xvii) Peru, (xviii) Moldávie, (xix) Srbska, (xx) Tuniska, (xxi) Kuby, (xxii) Toga a (xxiii) Íránu - srov. [Seznam smluvních států Lisabonské dohody - WIPO](#)) a současně

2. tato označení byla zapsána do mezinárodního rejstříku ke dni, kdy se Evropská unie stala smluvní stranou [Ženevského aktu](#).

Pokud jde o výklad mezního termínu „den, kdy se Evropská unie stala smluvní stranou Ženevského aktu“, nabízí se 2 možnosti. První možností je odvodit tento den ode dne přistoupení EU k Ženevskému aktu, tedy ke dni 26.11.2019. Protože však nebyl Ženevský akt ke dni přistoupení EU dosud účinný a vstoupil v platnost (také díky přistoupení EU) až ke dni 26.02.2020, nabízí se i možnost interpretace shora uvedeného pojmu právě ve vazbě na den vstupu [Ženevského aktu](#) platnost. Navíc text samotného ustanovení používá oba pojmy¹⁹ a mezi nimi rozlišuje. Proto je druhé řešení správné.

Ohledně určení označení původu, kterých se režim uvedený v čl. 12 odst. 1 týká, je orientačně možné vycházet již ze stávajícího obsahu chráněných označení původu uvedených v Bulletinu - viz. [archiv \(bulletinu Les appellations d'origine\)](#), pokud možno z posledního vydaného čísla za rok 2019 - č. 48 Bulletinu [Les appellations d'origine](#). Je nesporné, že režim dle čl. 12 odst. 1 Nařízení (EU) 2019/1753 se týká označení zapsaných v mezinárodním rejstříku do 26.11.2019.²⁰ Zda-li se týká ev. i označení zapsaných v mezidobí (27.11.2019 - 26.02.2020) je nejisté, spíše se přikláním k závěru, že je také zahrnuje. Argumentem je opět vstup Ženevského aktu v platnost ke dni 26.02.2020.²¹ Vzhledem k tomu, že počet mezinárodně zapisovaných označení byl v posledních letech malý, lze se domnívat, že tato nejasnost nebude mít zásadní dopad.

Čl. 12 Nařízení (EU) 2019/1753 umožňuje zachovat přechodnou vnitrostátní ochranu v členském státě, podle čl. 12 odst. 3 nese výlučnou odpovědnost za poskytnutou ochranu členský stát. A navíc jsou podle čl. 12 odst. 4 veškerá opatření k ochraně účinná pouze na území členského státu, který ochranu poskytl a nemohou mít vliv ani na obchod na Vnitřním trhu ani na mezinárodní obchod.

Skončí-li účinky mezinárodního zápisu konkrétního označení původu, národní ochrana tím podle čl. 12 odst. 2 písm. b) Nařízení (EU) 2019/1753 bez dalšího zanikne ve

18 Jak již bylo shora uvedeno, Evropská unie přistoupila k [Ženevskému aktu](#) dne 26.11.2019 (srov. [Lisbon Notification No. 42](#)).

19 Den přistoupení EU k Ženevskému aktu / den, kdy se stala EU stranou Ženevského aktu

20 Podle výsledku rešerše databáze Lisbon Express je posledním označením, kterých se tento režim týká, DUVAN HERCEGOVAČKI RAVNJAK, AO 1133, země původu Bosna a Hercegovina, jehož ochrana vznikla dne 26.11.2019

21 Bohužel díky struktuře databáze Lisbon Express je možné uvést pouze to, že z tohoto mezidobí by se měl uvedený režim aplikovat na označení původu ایران توی سرکان گردوی (transliterace Gerdo e toyserkan e Iran: gɒrdu: ð tui:siðrkʌn ð i:rʌn), AO 1134, jehož ochrana mezinárodním zápisem vznikla 07.12.2019 (srov. [výpis z databáze Lisbon Express - AO 1134](#)). Je rovněž jisté, že se tento režim již netýká označení تمبرسوق زيتون زي / Huile d'Olive Téboursook (transliterace Zit Zitoun Tboursook), AO 1150, jehož ochrana mezinárodním zápisem vznikla až 03.03.2020 (srov. [výpis z databáze Lisbon Express - AO 1150](#)). Bohužel ke dni odevzdání tohoto příspěvku nejsou v databázi Lisbon Express dostupné údaje o označeních s čísly spisů mezinárodních zápisů 1135 - 1149.

všech členských státech, které jsou samostatně vázány Lisabonskou dohodou. Orgány členských států ji budou muset bez dalšího provést podle příslušných postupů (zejm. ve vazbě na národní rejstříky nebo veřejně dostupné databáze označení chráněných na území konkrétního členského státu).

7.2. Nahrazení účinků mez.zápisu v členských státech unijní ochranou (účinky mez. zápisu v EU)

Ochrana označení v členských státech EU vázaných Lisabonskou dohodou může být nahrazena podle čl. 12 odst. 2 ochranou v EU na základě rozhodnutí přijatého podle čl. 7 Nařízení (EU) 2019/1753. Podmínkou je především to, že nečlenský stát, ze kterého označení původu pochází, se stane vázaným **Ženevským aktem**. Podmínkou je rovněž dodržení postupu pro vydání rozhodnutí dle čl. 7 (viz. čl. 5 a 6 tohoto nařízení). Podmínkou je konečně také to, že rozhodnutí podle čl. 7 zachová kontinuitu ochrany označení v členském státě. Tento postup může být využit pouze pro ta označení, která jsou zapsána pro takové výrobky, pro něž je možné v souladu s čl. 1 Nařízení (EU) 2019/1753 poskytnout v EU ochranu na základě některého z unijních nařízení. Netýká se tedy těch označení původu, která se váží k výrobkům řemeslným, průmyslovým, surovinám či minerálním vodám.

Ze shora uvedených označení (srov. pozn. pod čarou 19) by se tak tento režim nahrazení účinků mez.zápisu v členských státech účinky v EU (unijní ochranou) mohl týkat označení ایران تویسرکان گردوی (transliterace Gerdo e toyserkan e Iran: gɒrdu: ɒ tɔ:isɔrkʌn ɒ i:rʌn) (AO 1134), protože:

- 1) je chráněno pro vlašské ořechy, které spadají do rozsahu výrobků považovaných za zemědělské výrobky a potraviny ve smyslu Nařízení (EU) 1151/2012 A
- 2) mezinárodní zápis byl učiněn 07.12.2019 (tedy před dnem, kdy se EU stala stranou Ženevského aktu) A současně za podmínky, že
- 3) Írán přistoupí k Ženevskému aktu.

7.3. Řešení pro označení produktů pocházejících z třetích zemí, pokud došlo k mezinárodnímu zápisu po dni, kdy se EU stala smluvní stranou Ženevského aktu

Pokud jde o nově zapsané označení původu pocházející z nečlenské země - do mezinárodního rejstříku zapsané a členským státům Mezinárodním úřadem oznámené ode dne, kdy se Evropská unie stala smluvní stranou **Ženevského aktu**, platí dle čl. 12 odst. 6 následující úprava: Je-li označení původu, které je nově chráněno mezinárodním zápisem, chráněno pro některý z produktů upravených kterýmkoliv z nařízení EU, jež jsou uvedena v čl. 1 odst. 2 (tedy zemědělské výrobky a potraviny, vína, lihoviny, aromatizované vinné produkty), musí každý z členských států samostatně vázaných Lisabonskou dohodou oznámit

Mezinárodnímu úřadu, že ohledně takového označení nemůže na svém území jeho vnitrostátní ochranu. Navíc jsou členské státy EU, které jsou samostatně vázané Lisabonskou dohodou, podle čl. 12 odst. 5 povinny předat Komisi každé oznámení mezinárodního zápisu, které je jim Mezinárodním úřadem doručeno. Komise toto oznámení následně předá všem ostatním členským státům EU.

To se bude ze shora uvedených označení (srov. pozn. pod čarou 19) týkat např. označení تېرسق زیتون زيت / Huile d'Olive TébourSouk (transliterace Zit Zitoun TbourSouk), (AO 1150), protože:

1. označení se vztahuje k výrobkům pocházejícím z Tuniska A
2. je chráněno mezinárodním zápisem pro výrobek: Olivový olej A
3. ochrana mezinárodním zápisem vznikla 03.03.2020 (tedy po dni, kdy se EU stala smluvní stranou Ženevského aktu).

Poskytnutí ochrany prostřednictvím účinků mezinárodního zápisu v EU u tohoto označení bude předmětem řízení, které je analyzováno v následující kapitole.

8. Postupy pro přiznání či odmítnutí účinků mezinárodních zápisů dle Ženevského aktu v Evropské unii

8.1. Obecně

Podstatnou část úpravy Nařízení (EU) 2019/1753 (čl. 4 - 10) představují pravidla pro přiznání, odmítnutí nebo odejmutí účinků mezinárodního zápisu (mezinárodní ochrany) v Evropské unii pro označení zemědělských výrobků a potravin, vín, lihovin a aromatizovaných vinných produktů. Zahrnuje zvláštní zveřejnění mezinárodních zápisů v Evropské unii (čl. 5), zvláštní podrobnou úpravu námitek a námitkového řízení proti mezinárodnímu zápisu (čl. 6), úpravu rozhodnutí o ochraně v EU (čl. 7), pravidla používání označení v EU (čl. 8), prohlášení neplatnosti účinků označení třetích zemí zapsaných v mezinárodním rejstříku v EU (čl. 9), vztah k ochranným známkám (čl. 10). Úprava všech těchto institutů je poměrně obsírná a smyslem je zajistit soutěžní neutralitu a práva obyvatel a producentů potravin v EU. Z hlediska materiálního navazuje na úpravy, podle nichž lze v EU dosáhnout ochrany označení pro vína, zemědělské výrobky a potraviny nebo aromatizované vinné produkty.

8.2. Zveřejnění nové žádosti o mezinárodní ochranu z třetích zemí v EU

Již od vstupu Lisabonské dohody ve znění Stockholmského aktu v platnost se informace o mezinárodních zápisech, odmítnutí zápisů a další důležité údaje, které se týkají mezinárodní ochrany označení původu ve státech Zvláštní unie (dle Lisabonské dohody) zveřejňují v úředním věstníku - Bulletinu Les appellations d'origine. V posledních

letech je vydáván jednou ročně a zahrnuje veškeré informace za předchozí kalendářní rok, jakož i statistické údaje. Je vydáván multijazyčně - současně ve francouzském, anglickém a španělském jazykovém znění.

Nad rámec publikace Mezinárodním úřadem ustanovení článku 4 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) normuje, že Evropská unie bude sama zveřejňovat mezinárodní zápisy označení původu a zeměpisných označení ve vlastním Úředním věstníku Evropské unie, pokud byl mezinárodní zápis oznámen Mezinárodním úřadem a toto oznámení se týká označení pocházející z jiného smluvního státu Lisabonské dohody než z některého z členských států Evropské unie a konečně byla tomuto označení poskytnuta ochrana v Evropské unii.

Tato zveřejnění budou publikována v [řadě C Úředního věstníku Evropské unie](#). Zveřejnění by mělo obsahovat kromě názvu chráněného označení a jeho typu (CHOP/CHZO) výslovně také odkaz na typ produktu a zemi původu. Předmětem tohoto zveřejnění mezinárodních zápisů naopak nemá být zveřejnění odkazů na specifikace, adresy kontrolních orgánů atd. Nedá se očekávat, že by tyto informace byly již dostupné pomocí obsahů elektronického [rejstříku chráněných označení eAmbrosia](#). Dosavadní úpravy rejstříků chráněných označení v příslušných nařízeních ([Nařízení \(EU\) 2019/787](#), [Nařízení \(EU\) 251/2014](#), [Nařízení \(EU\) 1308/2013](#) a [Nařízení \(EU\) 1151/2012](#)) k tomuto závěru ve vztahu k označením chráněným mezinárodním zápisem s účinky v EU prozatím nevedou. To však nevylučuje změnu úpravy v budoucnu, která by byla vhodná a přispěla by k větší transparentnosti.

8.3. Posouzení každé žádosti o mezinárodní zápis Komisí EU

Po zveřejnění Komise postupem podle čl. 5 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) posoudí veškerá oznámení mezinárodních zápisů, která jí byla Mezinárodním úřadem oznámena. Předmětem posouzení Komise je především ověření, zda se zveřejnění mezinárodního zápisu vztahuje k označení produktu, pro který je na úrovni EU - tedy prostřednictvím některého z nařízení EU, - poskytována ochrana. Jde tedy o to, zda-li se oznámení vztahuje k označení produktu, který je (alternativně) zemědělským výrobkem nebo potravinou, vínem, lihovinou nebo aromatizovaným vinným produktem. Nebo zda-li se vztahuje k jinému výrobku, neboť mezinárodní ochrana (označení původu a zeměpisných označení) podle Lisabonské dohody na ochranu označení původu a zeměpisných označení (ve znění [Ženevského aktu](#)) je univerzální pro veškeré výrobky, které jsou movitými věcmi.

Posouzení Komise také zahrnuje povinné obsahované náležitosti žádosti o mezinárodní ochranu ve smyslu Pravidla 5 odst. 2 [Prováděcího řádu](#) ((i) strana původu, (ii)

uvedení příslušného orgánu, který podává žádost, nebo podobné údaje o uživateli nebo o osobě oprávněné vykonávat práva ve vztahu k označení, (iii) uvedení uživatelů a jejich identifikující údaje, (iv) označení původu nebo zeměpisné označení, pro které se žádá mezinárodní zápis, a to v úředním jazyce státu původu, (v) co nejpřesnější uvedení výrobků, na které se označení vztahuje, (vi) zeměpisná oblast původu nebo zeměpisná oblast výroby, (vii) identifikační údaje nástroje, kterým se přiznává ochrana označení ve smluvní straně (včetně odkazu na rozhodnutí, právní akt, datum zápisu).

Pokud není ve smluvní straně používán zápis v latině,²² musí být povinně uveden také transliterační přepis, a to dle fonetiky jazyka žádosti.

Komise musí dle čl. 5 odst. 1 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) posoudit také to, zda-li žádost o mezinárodní zápis obsahuje také údaje o jakosti, pověsti nebo jiných vlastnostech a jejich spojení se zeměpisným prostředím dle Pravidla 5 odst. 3 [Prováděcího řádu](#). Ve všech nařízeních EU, která upravují ochranu označení zeměpisného původu dle systémů EU, se vyžaduje určitý stupeň souvislosti mezi vlastnostmi výrobků s označením a zeměpisným prostředím. Tato souvislost vazba mezi vlastnostmi a zeměpisným prostředím je rozdílně silná, objektivně nejsilnější je vyžadována u vín. Pro označení původu se vyžaduje souvislost mezi jakostí nebo jinými vlastnostmi, pro zeměpisná označení je možná alternativa jakosti, pověsti či jiné vlastnosti výrobku. Také se dle právních předpisů Unie vyžaduje (v závislosti na právní úpravě) provedení jedné či všech výrobních fází v zeměpisné oblasti produkce výrobku. Všechna označení dle předpisů Unie musí mít rovněž vyhotoveny specifikace, které jsou zveřejněny. Kontrola dodržování specifikací příslušného označení výrobci při produkci výrobků s (unijně) chráněným označením je rovněž zakotvena pro všechny kategorie produktů, jejichž označením poskytuje EU ochranu.

Posouzení obsahu žádosti o mezinárodní zápis - zahrnující ochranu na území Evropské unie, - musí Komise provést do 4 měsíců od zápisu označení do mezinárodního rejstříku. V této lhůtě však nemusí Komise provést posouzení jiných zvláštních požadavků, které vyžadují právní předpisy EU, které se týkají uvádění výrobků na trh (např. označování potravin, obchodní normy, sanitární a fytosanitární normy, označování jiných výrobků atd.).

8.4. Námitky a námitkové řízení

V zájmu ochrany zájmů fyzických a právnických osob (občanů EU, právnických osob majících sídlo v EU) - ať již jsou tyto osoby spotřebiteli, uživateli práva nebo vlastníky známek, upravuje čl. 6 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) zvláštní institut námítky (námitek) a úpravu námitkového řízení. Účelem je také zajištění spravedlivé hospodářské soutěže.

²² Z členských zemí EU se jiným než latinským písmem píše v Bulharsku, Kypru a Řecku. Ze států vázaných již Lisabonskou dohodou se to v důsledku používaného písma může v budoucnu týkat např. států jihovýchodního Balkánu, které používají cyrilici (ať již společně s latinskou abecedou nebo výlučně) - tedy: Srbsko, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, dále pak Izrael - používá hebrejské písmo, konečně pak také států používajících arabské písmo: Írán, Alžírsko, Tunisko

Práva osob jsou zajištěna pomocí práva podat námitku proti poskytnutí ochrany na území EU.

Námitka může být podána v námitkové lhůtě, která je 4 měsíce ode dne zveřejnění mezinárodního zápisu v [Úředním věstníku EU](#) (podle čl. 4 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#)). Pokud by byla námitka podána po uplynutí námitkové lhůty, byla by dle čl. 6 odst. 2 (první věta) nařízení považována za nepřijatelnou. V zásadě je tedy nutno považovat lhůtu za propadlou.

Právo podat námitku svědčí:

- orgánu členskému státu,
- orgánu jiné smluvní země, než je strana původu,
- fyzické nebo právnické osobě s oprávněným zájmem, která je usazena v Unii,
- fyzické nebo právnické osobě s oprávněným zájmem, která je usazena v jiné třetí zemi, než je smluvní strana původu.

Aby byla námitka považována za přípustnou, musí být odůvodněna. V opačném případě je námitka nepřijatelná. V námitce může být uplatněno i více námitkových důvodů současně. Námitkový důvod, který namítající uplatnil, posuzuje Komise dle čl. 6 odst. 3 ve vztahu k celému území Evropské unie nebo k jeho části. Každá námitka je posuzována individuálně.

Okruh námitkových důvodů je taxativně vymezen v čl. 6 odst. 2 nařízení, je však poměrně široký. Mezi námitkové důvody patří:

- druhovost (druhový charakter) názvu v Evropské unii - v zásadě tedy nezpůsobilost ve vztahu k vnímání názvu evropskými spotřebiteli,
- skutečnost, že výrobku není podle práva EU poskytována ochrana prostřednictvím označení původu nebo zeměpisného označení (tedy definiční nesoulad),
- nesplnění definičních podmínek podle Ženevského aktu u konkrétního označení,
- homonymita nového označení s již unijně chráněným označením původu nebo zeměpisným označením (patrně zahrnující částečně také unijně chráněné tradiční výrazy vín),
- homonymita názvu s názvem zaručené tradiční speciality,
- zásah do práv ke starší ochranné známce, která je v EU chráněna podle [Nařízení \(EU\) 2017/1001 o ochraně známce Evropské unie](#) a rovněž [Směrnice \(EU\) 2015/2436, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách](#) (a tedy přeneseně rovněž podle národní právní úpravy, která tuto směrnici v členském státě transponuje), - zde je ovšem na místě upozornit, že zásah do práv k ochranné známce je námitkový důvod, nicméně čl. 10 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) umožňuje různá uspořádání (vč. koexistence) mezi označením a ochrannou známkou,
- shoda s názvem odrůdy rostlin (právem zvlášť upraveny názvy nových odrůd rostlin a jejich ochrana) nebo s názvem plemene zvířat (v současné době není v EU specificky upravena ochrana názvů nových plemen zvířat, je však obsáhle upravena plemenitba zvířat jako taková)

- zcela nebo částečně totožný název, který na území požívá ochrany (a není ochrannou známkou), jehož existenci nebo ochranu by mohly účinky mezinárodního zápisu označení v EU ohrozit.

8.5. Rozhodnutí ve věcech ochrany (názvů označení původu / zeměpisných označení) v Evropské unii (účinků mezinárodního zápisu označení v EU)

Rozhodnutí ve věci ochrany označení dle mezinárodního zápisu v EU nebo o zamítnutí ochrany v EU přijímá vždy Komise.

Jsou-li současně splněny tyto podmínky:

- podmínky poskytnutí ochrany dle čl. 5 jsou splněny - tedy označení je způsobilé k poskytnutí ochrany v EU a
- proti ochraně v EU nebyla podána žádná (přípustná) námitka (dle čl. 6 odst. 1 a 2 tohoto nařízení),

Komise vydá přezkumným postupem prováděcí akt (prováděcí nařízení Komise), kterým ochranu poskytne.

Nesplňuje-li dle názoru Komise označení podmínky ochrany, Komise aktem poskytnutí ochrany zamítne. Pokud jsou podány přípustné námitky, Komise se vypořádá s jejich obsahem a podle okolností buď poskytnutí ochrany zamítne, nebo zamítne námitky, nebo ochranu poskytne se stanovením rozsahu, a to včetně možnosti vymezení přechodného období a případných omezujících podmínek podle čl. 17 [Ženevského aktu](#) a Pravidla 14 [Prováděcího řádu](#).

Omezující podmínky by se však neměly týkat svobodné soutěže v tom smyslu, jak ji prosazuje čl. 8 odst. 2 nařízení. Nelze tedy omezit subjektivní nevýhradní právo užívat v Unii mezinárodně chráněné označení pouze ve prospěch některého subjektu. Odkazované ustanovení normuje, že právo užít v Unii chráněné označení má jakýkoliv hospodářský subjekt, který dodává výrobek na trh v souladu s mezinárodním zápisem tohoto označení.

8.6. Vztah k ochranným známkám

Vztah označení, jejichž mezinárodní zápis je posuzován Komisí pro získání účinků ochrany v EU, k ochranným známkám, je specificky upraven pravidly obsaženými v čl. 10 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Tato pravidla jsou obdobná pravidlům upravujícím vztahy ochranných známek a označení zeměpisného původu v nařízeních EU - k tomu srov. označení zemědělských výrobků a potravin (čl. 14 [Nařízení \(EU\) 1151/2012](#)), dále srov. označení vín (čl. 102 [Nařízení \(EU\) 1308/2013](#)), dále srov. označení lihovin (čl. 36 [Nařízení \(EU\) 2019/787](#)) a konečně srov. označení aromatizovaných vinných produktů (čl. 19 [Nařízení \(EU\) 251/2014](#)).

Čl. 10 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) tedy normuje řešení potenciálně sporných situací mezi osobami oprávněnými k užívání známek (zpravidla vlastníky známky) a osobami majícími zájem o účinky ochrany mezinárodního zápisu označení pocházejícího z nečlenské země (zpravidla osoba oprávněná vykonávat práva z označení nebo tato práva hájit, nebo také uživatel označení).

Ochranná známka (resp. také právo k nezapsanému označení) může být uplatněno jako námitkový důvod - viz. čl. 6 odst. 2 písm. c) a písm. d) [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Při řešení vztahu označení k ochranným známkám se použijí pravidla časová a významová. Časové pravidlo odráží prioritu práva, ať již dovozovanou z přihlášky známky, zápisu známky v dobré víře nebo získání známky užíváním v dobré víře. Známkou se v [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) rozumí známka Evropské unie (tedy zapsaná u Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví - EUIPO), známka regionální (např. známka Beneluxu) a konečně také známka chráněná národní úpravou práva členského státu.

Rozhodujícím dnem pro posouzení přednosti je den, kdy Mezinárodní úřad oznámil Komisi zveřejnění mezinárodního zápisu označení.

Významové pravidlo se uplatňuje v tom smyslu, že obecně existence ochranné známky (známky EU, známky regionální či známky dle práva členského státu) nebrání a priori přiznání účinků ochrany mezinárodního zápisu v území EU. Nicméně současně je důvodem pro odmítnutí ochrany označení v EU existence takové známky, která má určitou pověst a proslulost a byla užívána před rozhodným dnem po takovou dobu, že by ochrana zmíněného označení na území Unie mohla uvést spotřebitele (v Unii) v omyl ohledně skutečné totožnosti produktu.

O existenci známky s (tvrzenou) pověstí a proslulostí a době jejího užívání se Komise zpravidla dozví z uplatněné námitky dle čl. 6 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Posouzení přiznání statutu známky s určitou pověstí a proslulostí bude na Komisi samotné. Pokud Komise vyhoví námitce z tohoto důvodu, pak prováděcím aktem musí odmítnout účinky ochrany na území EU (přičemž v odůvodnění bude uveden důvod spočívající v existenci známky s určitou pověstí a proslulostí a době jejího předchozího užívání, a dále také důvody, které vedly Komisi k závěru ohledně ohrožení spotřebitelů jejich uvedením v omyl v případě poskytnutí ochrany označení na území EU).

Starší známka bez zvláštní pověsti a proslulosti (či doby předchozího užívání) nemůže sama o sobě bránit poskytnutí ochrany označení v EU, nicméně jde-li o známku starší (ve smyslu časového pravidla uvedeného shora v bodech 5 a 6), může taková známka i nadále existovat vedle označení, kterému byla v důsledku mezinárodního zápisu poskytnuta ochrana v EU. Je nerozhodné, zda-li vlastník známky uplatnil námitku proti poskytnutí ochrany označení či nikoliv. Uživatelé označení budou muset strpět užívání takové starší známky v EU.

Taková starší známka může být i nadále používána a obnovována (dle čl. 10 odst. 3 nařízení), a to až do doby, dokud nevzniknou důvody pro její prohlášení za neplatnou nebo k jejímu zrušení - v obou případech jde o důvody uvedené v [Nařízení \(EU\) 2017/1001 o ochranné známce Evropské unie](#) (k tomu srov. pro neplatnost známky zejm. čl. 59, 60, 82, 92 a pro důvody zrušení čl. 58, 81, 91) nebo důvody uvedené ve [Směrnici \(EU\) 2015/2436, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách](#)

(k tomu srov. pro zrušení známky zejm. čl. 19, 20, 35, 28 a pro neplatnost zejm. čl. 4, 5, 6, 36, 28).

Pro úplnost je třeba dodat, že Vztah mezi starším označením chráněným mezinárodním zápisem s účinky v EU a mladší známkou nařízení nemusí řešit, protože pravidla pro řešení těchto střetů jsou již upravena ve stávajícím známkovém právu Unie. Podle čl. 4 odst. 1 písm. i) [Směrnici \(EU\) 2015/2436, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách](#) je přihlášená známka vyloučena ze zápisu m.j. v případě vyloučení podle právního předpisu Unie nebo mezinárodní dohody k ochraně označení původu a zeměpisných označení, kterou je Unie vázána. Takovou dohodou je i [Ženevský akt](#). Toto ustanovení čl. 4 odst. 1 písm. i) [Směrnice \(EU\) 2015/2436](#) je pak transponováno do práv členských států a aplikuje se tedy na přihlášky mladších (národních) známek v členských státech a na přihlášky mladších regionálních známek (Benelux). V případě přihlášky mladší známky EU je pak obsahově totožný absolutní důvod pro zamítnutí přihlášky uveden v čl. 1 písm. j) [Nařízení \(EU\) 2017/1001](#) - opět spočívající v existenci právní úpravy poskytující ochranu označením původu a zeměpisným označením.

8.7. Užívání chráněných označení v EU

Poskytnutím ochrany dle mezinárodního zápisu v EU má v EU účinky dle čl. 8 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Toto ustanovení upravuje vztah k jiným právním předpisům platným v EU.

Předně poskytnutím účinků ochrany mezinárodního zápisu v EU aktem Komise nejsou dotčena ustanovení jiných právních předpisů (obvykle nařízení z oblasti potravinářského práva), kterými jsou v EU normována pravidla uvádění výrobků na trh - např. povinné označování potravin atd. Tato pravidla zůstávají nedotčena a producenti či dovozci výrobků se jim musí podrobit.

Ustanovení čl. 8 odst. 2 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) pak - v zásadě bez ohledu na vnitrostátní právo státu původu výrobků chráněných mezinárodním zápisem s účinky v EU, - dovoluje užít chráněné označení každému hospodářskému subjektu, který dodává na trh (Jednotný vnitřní trh EU) výrobek v souladu s mezinárodním zápisem konkrétního označení. Také v této normě se projevuje soutěžní neutralita práva označení zeměpisného původu, která je v zásadě jedním z principů, na kterých je právo EU založeno.

8.8. Prohlášení neplatnosti účinků zeměpisných označení třetích zemí, která jsou zapsána v mezinárodním rejstříku, v Evropské unii a zpětvzetí takového prohlášení

Ochrana označení původu a zeměpisných označení je obecně upravována jako ochrana na dobu neurčitou (bez předem stanovené ochranné doby), alespoň pokud jde o právo EU (a jejích členských států).²³ S podmínkou zápisu trvá pak tak dlouho, dokud je označení zapsáno.

²³ V některých zemích, v nichž je právní předpis chránící zeměpisná označení odvozen od známkového práva, bývá upravena doba ochrany zeměpisného označení a rovněž podmínky prodlužování ochranné doby. Příkladem může být úprava indická - ochranná doba 10 let s možností prodlužování.

Článek 9 odst. 1 **Nařízení (EU) 2019/1753** umožňuje, aby došlo k ukončení ochrany poskytované označení pocházejícího z jiného státu, jehož ochrana v EU se opírá o mezinárodní zápis (a příslušný akt Komise dle čl. 7 **Nařízení (EU) 2019/1753**).

Komise může fakticky ukončit ochranu přijetím aktu, kterým účinky ochrany prohlásí za neplatné v Evropské unii. Přijetí takového aktu je však podmíněno celou řadou podmínek, které stanoví přímo **Nařízení (EU) 2019/1753**. Pro přijetí nařízení odnímajícího účinky ochrany musí být dán jeden z důvodů taxativně upravených nařízením - viz. čl. 9 odst. 1. mezi tyto důvody patří:

- nadále není zajištěn soulad s povinnými údaji ve smyslu Pravidla 5 odst. 2 **Prováděcího řádu** - tento důvod by se dal také nazvat jako změna rozhodujících okolností. Může jít o rozdíly v uživatelských označení, jiné znění označení, faktické změny ve výrobcích označovaných chráněným označením, změny v zeměpisné oblasti původu výrobku nebo v zeměpisné oblasti výroby, nebo změny v národním (regionálním) rozhodnutí či právním předpisu, o který se opírá mezinárodní zápis,
- změny v jakosti, pověsti nebo jiné vlastnosti výrobků nebo změny ve spojení a v souvislostech vlastností výrobků se zeměpisným prostředím - tento důvod EU může uplatňovat proto, že si vyhradila podmínky dle Pravidla 5 odst. 3 **Prováděcího řádu** při svém přistoupení k Ženevskému aktu,
- nastala absence ochrany v zemi původu označení, neboť mezinárodní zápis je právně závislý na trvání národní ochrany,
- výmaz označení z mezinárodního rejstříku (a to bez ohledu na důvod výmazu).

Řízení o odnětí účinků mezinárodního zápisu může být Komisí zahájeno ex officio (tzv. na podkladě vlastního podnětu) nebo na podkladě řádně odůvodněné žádosti (i) členského státu, nebo (ii) třetí země nebo (iii) fyzické či právnické osoby. Žadatel má mít oprávněný zájem na prohlášení účinků mezinárodního zápisu za neplatné a tento zájem by měl v žádosti tvrdit a také podpořit příslušnými důkazy pro svá tvrzení.

Potenciálně dotčená osoba má právo se k návrhu vyjádřit. Do okruhu takových osob patří:

- uživatel (označení) - tedy fyzická nebo právnická osoba, která je dle právních předpisů smluvní strany původu oprávněna užívat označení původu nebo zeměpisné označení
- osoba (fyzická nebo právnická), která je oprávněna uplatňovat práva uživatelů nebo jiná práva k označení původu nebo zeměpisnému označení.

Jakýkoliv akt, kterým dojde k prohlášení účinků mezinárodního zápisu za neplatný v Evropské unii, přijímá Komise přezkumným postupem (viz. čl. 9 odst. 2 a čl. 15 odst. 2 **Nařízení (EU) 2019/1753**). Každý takový akt Komise se zveřejňuje v Úředním věstníku Evropské unie.

Pokud Komise vydala nařízení prohlašující za neplatné účinky mezinárodního zápisu z důvodu, že již mezinárodní zápis označení pominul, Komise vydání tohoto aktu Mezinárodnímu úřadu neoznamuje. Ve všech ostatních případech (absence ochrany v zemi původu, nebo nezajištění souladu s povinnými údaji, nebo nezajištění souladu s údaji o jakosti, pověsti či jinými vlastnostmi a souvislosti se zeměpisným prostředím), pak Komise oznámí vydání takového aktu Mezinárodnímu úřadu neprodleně poté, co jej již není možné napadnout opravným prostředkem (čl. 9 odst. 3 **Nařízení (EU) 2019/1753**).

9. Samostatné přistoupení členských států EU k Ženevskému aktu a Žaloba Komise na Radu

9.1. Česko a Slovensko na cestě k Ženevskému aktu

Ženevský akt již samostatně podepsalo několik členských států - viz. kapitola 1. Úvod a historický exkurs výše. Prvním ze signatářských států, který uložil ratifikační listinu, se stala Francie. K uložení ratifikační listiny došlo dne 21.01.2021.^{24, 25} Česká republika ani Slovensko dosud samostatně nepřistoupily.

V současné době probíhá v rámci legislativního procesu malá reforma práva označení zeměpisného původu jak v Česku, tak i na Slovensku. Změny v národních úpravách v obou státech jsou primárně motivovány zajištěním souladu s nařízením EU:

- **Nařízení (EU) 2019/787**, dle kterého budou členské státy zapojeny od 25. května 2021 do řízení o zápisu zeměpisného označení lihoviny, když bude na úrovni členského státu probíhat vnitrostátní námitkové řízení; Členský stát bude moci také poskytnout předběžnou vnitrostátní ochranu označení lihoviny, pokud to bude dovolovat jeho vnitrostátní právo,
- **Nařízení (EU) 2019/1753**, dle kterého budou muset členské státy, jež jsou již vázány samostatně Lisabonskou dohodou, provést volbu ohledně mezinárodních zápisů označení výrobků pocházejících z jejich území ve smyslu čl. 11 odst. 1 první pododstavec cit. nařízení.

Na Slovensku již došlo k přijetí novely - *zákona č. 83/2021 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení*

²⁴ Tato skutečnost byla oznámena prostřednictvím portálu WIPO: France Joins Geneva Act of WIPO's Lisbon Agreement, dostupné on-line na adrese: https://www.wipo.int/lisbon/en/news/2021/news_0002.html [cit. dne 30.01.2021]

²⁵ Dle oznámení přinese Francii uložení ratifikačních listin možnost mezinárodní ochrany zeměpisných označení řemeslných výrobků pocházejících z Francie - např. Porcelaine de Limoges, Tapisserie d'Aubusson nebo Siège de Liffol. [cit. dne 30.01.2021]

neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a k jeho publikaci ve Sbírce zákonů (Zbierka zákonov). Dle čl. III zák. č. 83/2021 Z.z. tento zákon nabude účinnosti dne 25.05.2021 - tj. ke dni, od kterého začnou členské státy aplikovat národní fázi řízení ve věcech zeměpisných označení lihovin dle [Nařízení \(EU\) 2019/787](#). Protože novela dosud nenabyla účinnosti a rozbor změn je vhodné provést komplexně, v tomto příspěvku se jeho textem a změnami již dále nezabývám.

Ve vztahu k případnému samostatnému přistoupení Slovenska k Ženevskému aktu nelze z otevřených zdrojů dovodit, zda-li Slovensko samostatně přistoupí k Ženevskému aktu či nikoliv. Tento neurčitý závěr lze dovodit např. z toho, že Národní radě SR nebylo vyslovení souhlasu s přistoupením dosud navrženo.²⁶

V České republice je současný stav odlišný. Ačkoliv návrh novely českého zákona byl zpracován již dříve a vládou byl předložen do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky počátkem září 2020, dosud je formálně v prvním čtení. Jedná se o návrh novely zákona č. 452/2001 Sb. o ochraně označení původu a zeměpisných označení, který je projednáván jako [Sněmovní tisk 989/0](#). Tento návrh je projednáván od předložení (01.09.2020) v prvním čtení, byl zařazen na 72. schůzi,²⁷ avšak na této schůzi nebyl projednán a byl následně zařazen na pořad 79. schůze (od 19.01.2021). Ani na této schůzi ale k jeho projednání nedošlo a ke dni provedení korektury je tento návrh ([Sněmovní tisk 989/0](#)) zařazen aktuálně na pořad 87. schůze Poslanecké sněmovny. Ačkoliv se jeho osud zdá nyní nejistý, dovolím si krátké zhodnocení.

Návrh novely je zpracován tak, aby nejen umožňoval vnitrostátní fázi řízení ve věcech označení lihovin, ale také vyhověl [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) (zejm. čl. 11 a 12). Patrně také proto je uvedena implementační lhůta do 14.11.2022.²⁸ Provádění vnitrostátní fáze řízení ve věcech zeměpisných označení lihovin by v krajním případě mělo být možné od 25.05.2021 i bez přijetí novely, neboť příslušná ustanovení potřebná k výkonu kompetencí z unijních nařízení národními orgány České republiky jsou v českém zákoně formulována značně obecně a případné nejasnosti by bylo možné překlenout výkladem. Koneckonců Státní zemědělská a potravinářská inspekce již vykonává jiné kompetence podle shora uvedeného lihovinového nařízení, jak dokládají např. mnohé zprávy v běžných médiích²⁹ ohledně konfliktního názvu

„Mandlovice“ z počátku června 2019 (tedy ihned po nabytí účinků nového lihovinového [Nařízení \(EU\) 2019/787](#)).

Další postup projednání shora uvedeného návrhu novely lze jen obtížně odhadnout, neboť dle zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, se návrhy zákonů projednávají v Poslanecké sněmovně ve třech čteních (k tomu srov. §§ 90-96 cit. zákona). Vláda ovšem po Poslanecké sněmovně žádá projednání návrhu zákona v jednom čtení, což je postup dovolený ustanovením § 90 odst. 2 cit. zákona, nicméně je nejistý. Takto totiž nelze návrh zákona projednat, pokud by před ukončením obecné rozpravy vznesly námitku nejméně 2 poslanecké kluby nebo 50 poslanců. Nejistotu autora vzbuzuje fakt, že v Poslanecké sněmovně je ustanoveno celkem 9 poslaneckých klubů, z nichž pouze 2 kluby jsou kluby hnutí a strany menšinové vládní koalice, zatímco 7 poslaneckých klubů mají opoziční strany a hnutí. Pokud by došlo k odmítnutí projednání novely v rámci jednoho čtení, byl by osud této novely již jen těžko odhadnutelný, a to pro zákonný požadavek třech čtení v Poslanecké sněmovně (a dodržení procedur a lhůt dle zákona) v souvislosti s nadcházejícím koncem volebního období stávající sněmovny.

Podle § 121 zákona č. 90/1995 Sb. totiž nelze v novém volebním období Poslanecké sněmovny projednat návrhy, které nebyly projednány a rozhodnuty v minulém volebním období, ledaže zákon stanoví výjimku. V opačném případě platí, že by návrh (třebas obsahově totožný) musel být formálně podán znovu, aby se Poslanecká sněmovna v novém volebním období mohla usnést na návrhu zákona neprojednaném či nerozhodnutém v minulém volebním období. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že na sklonku roku 2020 již prezident republiky vyhlásil svým rozhodnutím volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, a to na dny 08.-09.10.2021.³⁰

Ve vztahu k samostatnému přistoupení České republiky k Ženevskému aktu lze konstatovat následující: Vláda České republiky navrhuje přistoupení České republiky k Ženevskému aktu a jeho samostatnou ratifikaci - v souladu s [Nařízením 2019/1753](#) a [Rozhodnutím Rady \(EU\) 2019/1754](#). Vládní návrh na vyslovení souhlasu s přistoupením ČR k Ženevskému aktu byl dne 18.08.2020 předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky ([sněmovní tisk 973](#)). Organizační výbor návrh projednal a doporučil dne 03.09.2020 a přikázal k projednání v Zahraničním výboru (zpravodajka Ing. Monika Červíčková). Stav dalšího projednávání v Poslanecké sněmovně je v současnosti³¹ takový, že návrh na

26 K tomu srov. výsledek hledání v parlamentních dokumentech Národnej rady Slovenska, dostupné on-line na adrese: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=schodze/cpt&Text=&CisObdobia=8&FullText=False&TypTlaceID=5> [cit. dne 11.01.2021]

27 Tato schůze se konala od 01.12.2020 do 18.12.2020

28 K tomu srov. Rozhodnutí Prezidenta republiky 611/2020 Sb., o vyhlášení voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Dostupné online např. na stránkách Sbírky zákonů na portálu Ministerstva vnitra na adrese: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/> [cit. dne 11.01.2021]

29 Z mnohých článků např. Kemr, T. *Mandlovice z Hustopečů zřejmě bude muset změnit jméno kvůli novému právnímu nařízení*. In irozhlaz.cz, (04.06.2019), dostupné on-line na adrese: https://www.irozhlaz.cz/zpravy-domov/mandlovic-prejmenovani-evropska-unie_1906041724_cen [cit. dne 11.01.2021] nebo redakce Právo. *Název Mandlovice končí, EU ho zakázala*. In novinky.cz (05.06.2019), dostupné on-line na adrese: <https://www.novinky.cz/ekonomika/clanek/nazev-mandlovice-konci-inspekce-ho-zakazala-40285406>, [cit. dne 11.01.2021]

30 K tomu srov. Rozhodnutí Prezidenta republiky 611/2020 Sb., o vyhlášení voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Dostupné online např. na stránkách Sbírky zákonů na portálu Ministerstva vnitra na adrese: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/> [cit. dne 11.01.2021]

31 Ke dni provedení autorské korektury

vyslovení souhlasu (sněmovní tisk 973) byl zařazen k projednání na pořad 87. schůze (stejně schůze jako u návrhu novely národního zákona), ale k jeho projednání zatím nedošlo.

Vládní návrh na vyslovení souhlasu s přistoupení ČR k Ženevskému aktu byl dne 18.08.2020 předložen Senátu Parlamentu České republiky (senátní tisk 302). Dne 16.12.2020 Senát dal souhlas k návrhu na přístup ČR k Ženevskému aktu.³² Dle práva České republiky je nezbytný souhlas obou komor Parlamentu, tedy Poslanecké sněmovny i Senátu. Protože souhlas Senátu byl již dán, lze očekávat, že po vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny Česká republika samostatně přistoupí k Ženevskému aktu. Tento závěr je podmíněn projednáním (a schválením) návrhu (sněmovní tisk 973) ještě do konce volebního období stávající Poslanecké sněmovny. V opačném případě by v novém volebním období Poslanecké sněmovny musel být předložen znovu, aby mohla Poslanecká sněmovna vyslovit svůj souhlas. Současně se však dá rovněž konstatovat, že žádná nová vláda ČR není vázána legislativním plánem vlády minulého.

9.2. Žaloba Komise na Radu u Soudního dvora (C-24/20)

Samostatného přistoupení členských států k Ženevskému aktu se však týká tak žaloba Komise na Radu, která byla Komisí podána dne 17.01.2020 Soudnímu dvoru. Komise se domáhá zrušení čl. 3 a 4 [Rozhodnutí Rady \(EU\) 2019/1754](#) - viz. věc [C-24/20 Komise v. Rada. Žaloba \(česky\) zde](#). Komise navrhuje Soudnímu dvoru zrušit čl. 3 a 4 shora uvedeného [Rozhodnutí Rady \(EU\) 2019/1754](#), a to pro porušení čl. 218 odst. 6 a čl. 293 odst. 1 [Smlouvy o fungování Evropské unie](#) (dále jen „SFEU“) a zásady svěřených pravomocí (čl. 13 odst. 2 [Smlouvy o Evropské unii](#) (dále jen „SEU“)) a dalších v žalobě uvedených zásad, neboť rozhodnutí Rady bylo přijato bez návrhu Komise.

Kromě toho Komise odůvodňuje žalobu také porušením čl. 2 odst. 1 a čl. 207 SFEU ve vztahu k nedostatku odůvodnění, neboť Rada se měla dle žalobního tvrzení Komise dopustit překročení své pravomoci udělením obecného a trvalého zmocnění (členským státům) bez řádného důvodu. Komise se však také dožaduje zachování účinků zrušených částí rozhodnutí Rady, zejména pak bylo-li zmocnění před datem vyhlášení rozsudku v této věci uplatněno v těch členských státech, které jsou již stranou Lisabonské dohody o ochraně označení původu. To dopadá i Českou republiku a Slovensko. Za přiměřenou lhůtu pro ev. vydání nového rozhodnutí Rady pak Komise považuje lhůtu nepřesahující 6 měsíců. Rozhodnutí v této věci dosud vydáno nebylo a není známo ani stanovisko Generálního advokáta Soudního dvora.

Z textu žaloby v této věci je patrné, že Komise by nepovažovala přistoupení učiněné členským státem v souladu s [Rozhodnutím Rady \(EU\) 2019/1754](#) za porušení závazku

členského státu. Mám za to, že členskému státu více přinese samostatné přistoupení k Ženevskému aktu, neboť se otevřou výrobcům nezemědělských výrobků (řemeslných, průmyslových, surovin, minerálních vod), kteří mají sídlo na jeho území, další možnosti ochrany zeměpisných označení cestou mezinárodního zápisu. Z tohoto ohledu je nerozhodné, že členský stát bude muset dodržet pravidla stanovená v příslušných ustanoveních [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Bez samostatného přistoupení členského státu by tyto možnosti dány nebyly.

10. Brexit - Dohoda o vystoupení, přechodné období a následné období uspořádání vzájemných vztahů obchodní dohodou

10.1. Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a z Evropského společenství pro atomovou energii a následující Přechodné období

V roce 2020 také poprvé došlo k snížení počtu členských států Evropské unie. Vstupem [Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii](#) v platnost skončilo členství Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (dále také jen „UK“) v Evropské unii. Dnem následujícím začalo Přechodné období, které trvalo až do 31.12.2020.

Dohoda o vystoupení normuje ochranu stávajících označení, a dále těch označení výrobků ze Spojeného království, jejichž ochrana označení by začala v průběhu Přechodného období.

Ve vztahu k ochraně dosavadních označení výrobků pocházejících z EU Dohoda o vystoupení normuje v čl. 54 pokračující ochranu zapsaných nebo udělených práv ve Spojeném království (OP/ZO - odst. 2) a řeší také postup zápisu označení v UK v čl. 55.

Ve vztahu k ochraně označení výrobků ze Spojeného království Dohoda o vystoupení normuje režim pokračující ochrany označení zeměpisného původu (PDO/PGI/GI) výrobků z UK. Prakticky se jedná o 5 existujících označení vín,³³ celkem 73 chráněných označení zemědělských výrobků a potravin³⁴ a konečně 5 zeměpisných označení lihovin - z nichž ovšem 3 jsou tzv. Multi-country (Irish Cream, Irish Poteen/Irish Poitín, Irish Whiskey / Uisce Beatha Eireannach / Irish Whisky). Ve všech těchto případech jsou označení řádně chráněna dřívějšími akty práva EU a jsou proto zapsána v databázi [e-Ambrosia](#).

Pokud jde o ochranu názvů označení dalších britských výrobků, Dohoda o vystoupení se této otázce nevěnuje a předpokládala úpravu v obchodní dohodě.

Ve vztahu k ochraně označení vzniklé v období Přechod-

³² Blíže viz. <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/historie?action=detail&value=4639>

³³ PDO: English, Welsh, Darnibole a PGI: English Regional, Welsh Regional

³⁴ Z toho 27 CHOP, 42 CHZO a 4 ZTS

ného období, dle rešerše databáze e-Ambrosia nebyla v průběhu Přechodného období poskytnuta ochrana žádnému dalšímu označení výrobku z UK.

S ochranou označení původu a zeměpisných označení však také souvisí Protokol o Irsku/Severním Irsku, který je dle čl. 182 nedílnou součástí Dohody o vystoupení. Uplatní se po skončení Přechodného období. Prvotní fáze je na 4 roky, následně má být přezkoumáván pravidelně Severoirským parlamentem.

Na roky 2021-2024 (a nebude-li Protokol změněn či zrušen, pak i nadále) platí následující: Označení zboží pocházejícího ze Severního Irsku se považuje za označení zboží z EU, a proto se uplatní režimy žádostí z členského státu, nikoliv žádostí ze třetí země. Tento režim zahrnuje všechna 4 stávající nařízení (Nařízení (EU) 1151/2012, Nařízení (EU) 1308/2013, Nařízení (EU) 251/2014 i Nařízení (EU) 2019/787). V Severním Irsku nebude zaveden zvláštní národní systém (UK) ochrany zeměpisných označení těchto výrobků. Blíže viz. Komunikace Komise: *Oznámení zúčastněným stranám - Vystoupení Spojeného království z Unie a právní předpisy týkající se zeměpisných označení (ze dne 06.07.2020)*.

Dohoda o vystoupení ani Protokol o Irsku/Severním Irsku se ovšem netýká označení nezemědělských výrobků (např. řemeslných výrobků, surovin, minerálních vod atd.) - u nichž Evropská unie zvažuje v budoucnu zavedení zvláštního systému ochrany označení na unijní úrovni.³⁵ Pokud by tedy k zavedení takového systému došlo, stávající znění Protokolu o Irsku/Severním Irsku by se označení těchto výrobků netýkalo a takové výrobky by byly považovány za výrobky z UK. Ochrana jejich označení by pravděpodobně byla závislá na ochraně dle „domácího práva platného na území, odkud výrobky pocházejí“.

10.2. Dohoda o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na straně jedné a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku na straně druhé (24.12.2020)

Obchodní dohoda mezi EU (a členskými státy) na straně jedné a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku se nerodila snadno. Smluvní strany si v průběhu jednání vyměnily své návrhy a byla vedena náročná diplomatická jednání. Evropská unie navrhla podrobněji formulovanou dohodu, oproti tomu Spojené království navrhlo *Comprehensive Free Trade Agreement*.

Dohoda o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Sever-

*ního Irsku na straně druhé*³⁶ (úředně v EU publikovaná 31.12.2020) byla uzavřena 24.12.2020 a finální znění sjednané dohody je kompromisem. Dne 30.12.2020 si smluvní strany vyměnily dopisy o provizorní aplikaci dohody ode dne 01.01.2021. Téhož dne (30.12.2020) bylo rovněž v Úředním věstníku Evropské unie vydáno *Oznámení týkající se prozatímního provádění Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku na straně druhé, Dohody mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku o bezpečnostních postupech pro výměnu a ochranu utajovaných informací a Dohody mezi vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku a Evropským společenstvím pro atomovou energii o spolupráci v oblasti bezpečného a mírového využití jaderné energie*.

Ve vztahu k duševnímu vlastnictví Dohoda o obchodu a spolupráci obsahuje ustanovení o ochranných známkách, (průmyslových) vzorech, autorském právu, patentech, ochraně důvěrných informací a obchodního tajemství, odrůd rostlin, vymáhání práv z duševního vlastnictví a konečně také o vzájemné spolupráci.

Oproti návrhu EU chybí výslovná ustanovení o ochraně označení původu a zeměpisných označení. Spojené království Velké Británie a Severního Irsku si tímto zachovalo pro futuro možnost volby způsobu ochrany zeměpisných označení (ve smyslu Dohody TRIPS) a odpovídajících právních institutů. Takto ostatně komentuje uzavřenou Dohodu i Úřad premiéra Spojeného království v úředním shrnutí uzavřené dohody.³⁷

Dohoda o spolupráci se zeměpisných označení týká v podstatě jen minimalisticky - v člancích IP.23, IP.53, IP.57, SME.2.³⁸ Ustanovení čl. IP.23 upravuje závazek smluvních stran zajistit omezené výjimky z práv přiznaných ochrannou známkou, například spravedlivé užití popisných výrazů včetně zeměpisných označení (ve smyslu Dohody TRIPS).

Článek IP.53 normuje v rámci úpravy opatření na hranicích zachování či přijetí postupů, podle kterých může oprávněná osoba podat žádost o pozastavení propuštění nebo zadržení podezřelého zboží v rámci celního řízení. Pro účely dohody se za podezřelé zboží považuje m.j. také zboží podezřelé z porušování práv ze zeměpisných označení.

Článek IP.57 následně deklaruje, že s přihlédnutím k příslušným ustanovením jakékoli dřívější dvoustranné dohody mezi Spojeným královstvím na jedné straně a Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na straně druhé mohou strany společně vyvinout přiměřené

35 K tomu srov. Prohlášení Komise o možném rozšíření ochrany zeměpisných označení EU na nezemědělské produkty připojené za legislativní text *Nařízení (EU) 2019/1753*

36 Celé znění je dostupné na stránkách Úředního věstníku Evropské unie (publikováno dne 31.12.2020 v ÚV EU, řada L, číslo 444/12 S.14-1254, zde: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:22020A1231\(01\)&from=CS](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:22020A1231(01)&from=CS)

37 Dokument je dostupný na portálu Úřadu premiéra Spojeného království na této adrese: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/948093/TCA_SUMMARY_PDF.pdf [cit.dne 11.01.2021]

38 Toto číslování je provizorní a je v souladu s prvotně publikovaným textem této dohody

úsilí, aby dohodly pravidla na ochranu a účinné domácí prozrazování svých zeměpisných označení. Takovou dřívější dohodou strany zřejmě rozumí Dohodu o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Evropské unie.

Článek SME.2 se věnuje Sdílení informací mezi smluvními stranami. Obě smluvní strany jsou zavázány vytvořit a udržovat vlastní veřejně přístupné webové stránky pro malé a střední podniky s informacemi o okruhu 1 (obchod). Každá strana musí do těchto internetových stránek zahrnout také odkazy na stránky svých vlastních orgánů s informacemi týkajícími se m.j. zákonů a jiných právních předpisů a postupů, které se týkají práv duševního vlastnictví, včetně zeměpisných označení.

Dle dokumentu informativní povahy UK-EU TRADE AND COOPERATION AGREEMENT (Summary), který byl publikován Úřadem Předsedy vlády Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku, toto bylo záměrem Spojeného království, aby si tento (nově již) nečlenský stát ponechal pro futuro prostor pro rozhodnutí o budoucí úpravě ochrany zeměpisných označení (ve smyslu Dohody TRIPS) ve Spojeném království. Lze očekávat interní diskuzi ve Spojeném království (ovšem mimo Severní Irsko - z důvodu uvedeného shora) - zda-li zavést ve Spojeném království zápisný systém sui generis zápisu označení původu, zeměpisných označení (a zaručených tradičních specialit) a nebo jej naopak nezavádět a naopak řešit ochranu zeměpisných označení např. cestou zvláštních (typů) ochranných známek nebo konečně řešit jejich ochranu zcela odlišným způsobem (např. prostřednictvím zvláštních legislativních či nelegislativních aktů).³⁹ Ostatně O'Connor již v roce 2007 uváděl, že ve Spojeném království byla již v době vydání jeho díla zeměpisná označení (ve smyslu Dohody TRIPS) chráněna nepřímo pomocí institutu passing off.⁴⁰

Dohoda o obchodu a spolupráci EU-UK je již prozatímně aplikována od 01.01.2021, jak vyplývá z *Oznámení týkající se prozatímního provádění Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku na straně druhé, Dohody mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku o bezpečnostních postupech pro výměnu a ochranu utajovaných informací a Dohody mezi vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku a Evropským společenstvím pro atomovou energii o spolupráci v oblasti bezpečného a mírového využití jaderné energie*. Souhlas s jejím obsahem bude dávat Evropský parlament.

10.3. Systém ochrany zavedený od 01.01.2021 ve Spojeném království pro ochranu označení ve Velké Británii

Ochrana označení původu, zeměpisných označení, názvů zaručených tradičních specialit výrobků z členských států EU a tradičních výrazů vín pocházejících z některého členského státu EU ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku⁴¹ po ukončení přechodného období trvá i nadále pro ta označení a výrazy, kterým byla v EU poskytnuta ochrana nejpozději do konce přechodného období. O způsobu řešení tohoto závazku zavedením vlastního zápisného systému referovali např. Smith/Chiu/Montagnon.⁴² Obdobné řešení bylo použito také pro ochranné známky - podle práva Spojeného království bylo pro dosavadní ochranné známky Evropské unie vytvořen právní institut Srovnatelná ochranná známka. Jako takové srovnatelné ochranné známky byly do rejstříku zapsány veškeré platné ochranné známky EU.⁴³

Spojené království Velké Británie a Severního Irsku zavedlo vlastní právní úpravu (*The Agricultural Products, Food and Drink (Amendment etc.) (EU Exit) Regulations 2020*) a příslušnou databázi, do které ke dni 31.12.2020 23:00 GMT⁴⁴ zapsalo veškerá v EU chráněná označení a výrazy dle první věty předchozího odstavce.

Příslušným úřadem je Department for Environment, Food & Rural Affairs (dále jen „DEFRA“) a tato databáze *Protected geographical food and drink names* je dostupná na stránkách úřadu na adrese: <https://www.gov.uk/protected-food-drink-names>

Do této databáze Spojené království zapisuje jak označení a výrazy v souladu s *Dohodou o vystoupení*, rovněž tak i označení chráněná na základě obchodních dohod, které Spojené království po vystoupení již uzavřelo se třetími zeměmi - např. s Japonskem, Chile, Gruzii, Čínskou lidovou republikou, Andským společenstvím (Kolumbie, Peru) Společenství Střední Amerika (např. Kostarika, Salvador, Ekvádor), Moldávií, Ukrajinou, Jihoafrickou republikou (SAUM-UK Economic Partnership Agreement); databáze obsahuje také označení některých třetích států, jejichž ochranu zajišťuje dohoda s EU (a jsou zapsány v rejstříku EU) - např. některá označení výrobků z Norska, Švýcarska, Indie, Thajska, Turecka, Spojených států amerických.⁴⁵

Označení (CHOP, CHZO, ZO ZTS) českých a slovenských výrobků a rovněž tradiční výrazy vín, které byly k okamžiku ukončení přechodného období chráněné v EU, jsou bez dalšího chráněné ve Velké Británii⁴⁶ a jsou zapsány do příslušné databázi u DEFRA. To se týká označení zapsaných,

39 K tomu srov. informaci uvedenou v bodě 69 citovaného dokumentu, který je dostupný v anglickém znění na adrese: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/948093/TCA_SUMMARY_PDF.pdf

40 Blíže viz. O'Connor, B. *The Law of Geographical Indications*. London : Cameron May, 2007. S.67 a násl. a dále s. 212 a násl.

41 De facto dopadá na Velkou Británii, protože území Severního Irsku se považuje za část vnitřního trhu EU podle Protokolu o Irsku/Severním Irsku

42 Srov. Smith, J.L. - Chiu, J. - Montagnon, R. *Geographical Indications - a new scheme for the UK from 1 January 2021*. In *Intellectual Property Notes*, (16.11.2020). Dostupné on-line na adrese: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=3002ef3d-f679-4ccd-baf1-03d9bc073f14> [Cit.dne 21.01.2021]

43 Ke stejnému dni a hodině jako u označení původu, zeměpisných označení, zaručených tradičních specialit a tradičních výrazů

44 Toto datum a hodina korespondují s časem v tom okamžiku platným v Bruselu - tedy 01.01.2021, 00:00 CET

45 Na základě rešerše z odkazované databáze: Ve vztahu k označením výrobků z USA, část z nich je chráněna z důvodu převzetí závazků z existující obchodní dohody mezi EU a USA Spojeným královstvím - např. Napa Valley, jiná označení jsou chráněna na základě Dohody mezi UK a USA o obchodu s vínem - např. Vernon County (Upper Mississippi River Valley). Formálně jsou označení z této druhé kategorie uvedena v rejstříku amerických vinařských oblastí a jmen původu lihovin (American viticultural areas and US spirit drink names of origin)

46 Současně platí, že jsou v rámci unijního systému i nadále chráněny v Severním Irsku

a to včetně označení, u nichž je vedeno řízení o změně specifikace (po předchozím zápisu) postupem dle příslušného nařízení - v současnosti např. Valašský frgál, Jihočeská Niva a Jihočeská Zlatá niva.

Ochrana ve Spojeném království však nebyla automaticky úředním zápisem poskytnuta těm označením, u nichž nedošlo k ukončení posledního dne přechodného období k poskytnutí ochrany v EU - z označení českých výrobků se to týká žádaného označení⁴⁷ Český modrý mák (č.spisu PGI-CZ-02236). Z označení slovenských výrobků, u nichž nebyla dokončeno řízení v EU, se tento režim týká žádaných označení Liptovské droby (č.spisu EU PGI-SK-02370) a Hrušovský lepník (č.spisu EU PGI-SK-02474)

V souladu s pravidly systému Spojeného království bude nutno podat u příslušného úřadu Spojeného království (DEFRA) nezávislou žádost o každé z těchto označení, bude-li mít žadatel zájem o ochranu tohoto označení ve Velké Británii. Její úspěch bude podmíněn poskytnutím ochrany dle práva platného pro výrobky s tímto označením v místě jejich původu, tedy dle práva EU.

Na margo je vhodné ještě uvést, že Spojené království zavedlo **loga pro označování výrobků s chráněnými označeními**, které odpovídají kategoriím zavedeným v EU. Rovněž pravidla jejich užití jsou inspirována pravidly platnými v EU podle příslušných nařízení.

Níže uvedená vyobrazení log jsou převzata ze stránek úřadu DEFRA.⁴⁸

Na margo lze ještě uvést, že výrobci výrobků pocházejících ze Severního Irsku jsou ve zvláštním postavení. Mohou žádat o ochranu označení přímo v EU bez nutnosti mít poskytnutou ochranu ve Spojeném království (důsledek Protokolu o Irsku/Severním Irsku), současně však mohou žádat o ochranu také přímo ve Velké Británii (u DEFRA) bez nutnosti předchozího poskytnutí ochrany v EU (důsledek toho, že Severní Irsko je součástí suverenního státu Spojené království Velké Británie a Severního Irsku). Žádá-li severoirský producent o ochranu ve Velké Británii, musí pouze povinně uvést, zda-li podal jednu žádost (GB) nebo dvě žádosti (EU a GB).⁴⁹

10.4. Dílčí závěr k ochraně unijních označení ve Spojeném království a ochraně označení zboží ze Spojeného království v EU

Podstatná ujednání o ochraně dosavadních označení byla již sjednána v rámci Dohody o vystoupení. Protože systémy ochrany označení zeměpisného původu v EU jsou otevřené, zůstávají zachovány veškeré dosavadní ochrany označení výrobků pocházejících ze Spojeného království. Podmínkou je pro futuro nepřetržitě poskytování ochrany těmto označením ve Spojeném království. Označení zboží pocházejícího ze Severního Irsku se s ohledem na Protokol o Irsku/Severním Irsku i nadále považují za označení zboží pocházejícího z Unie. Pro Severní Irsko Spojené království nezavede zvláštní (národní) systém ochrany označení zeměpisného původu.

Dohodou o vystoupení se Spojené království zavázalo zachovat ochranu všech dosavadních označení výrobků pocházejících z EU.

Závazek z Dohody o vystoupení byl již Spojeným královstvím realizován. Je pozitivní, že byla zřízena Databáze **Protected geographical food and drink names** a rovněž tak je velmi přínosné, že Spojené království do této jednotné databáze uvádí rovněž označení, názvy a výrazy, které jsou chráněny některou z obchodních dohod, kterou je Spojené království vázáno. Tímto transparentním přístupem by se měla EU inspirovat. Přispívá totiž k dosažení základního cíle, kterým je označení zvláštních vlastností výrobků s kterýmkoliv z těchto označení. Tato označení jsou tedy nástroji kvality - takto jsou také pojata v nařízeních EU.

Dohoda o obchodu a spolupráci tak představuje jen malou nadstavbu nad závazky vyplývající pro UK z Dohody TRIPS a v podstatě zahrnuje:

- zachování dosavadního stavu ochrany v celním řízení před propuštěním zboží podezřelém z porušení práv ze zeměpisných označení výrobků pocházejících z EU,
- právo na užívání chráněného označení (zeměpisného o. nebo o. původu) oprávněnou osobou bez ohledu na existenci ochranné známky (resp. vedle případně existující známky),

⁴⁷ Žádost podána jako zeměpisné označení

⁴⁸ Dostupné na adrese: <https://www.gov.uk/guidance/protected-geographical-food-and-drink-names-uk-gi-schemes#logo-rules> [citováno dne 21.01.2021]

⁴⁹ K tomu srov. úřední informaci úřadu DEFRA: Guidance Protected geographical food and drink names: UK GI schemes, ze dne 31.12.2020, aktualizovanou 04.01.2020 dostupnou na adrese: <https://www.gov.uk/guidance/protected-geographical-food-and-drink-names-uk-gi-schemes#logo-rules> [citováno dne 21.01.2021]

- poskytování informací o ochraně označení původu a zeměpisných označení prostřednictvím úředních internetových stránek a výhledově také
- další spolupráci EU a UK při ochraně zeměpisných označení, ovšem bez konkrétního záměru nebo omezení způsobu prosazení nových označení v UK.

11. Závěr

Dne 18.01.2021 byla zveřejněna [informace o prvním mez.zápisu na základě žádosti o mezinárodní zápis podle Ženevského aktu](#). Jde o zeměpisné označení [កម្ពុជា កាម៉ុត - Kampot Pepper, \(GI 1152\)](#)⁵⁰ z Kambodži. Postupy dle [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) se ovšem nebudou v EU aplikovat, neboť toto zeměpisné označení je již v EU chráněno od 18.02.2016 aktem Komise.⁵¹ Je obtížné předvídat, kdy dojde k aplikaci těch ustanovení ustanovení [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#), která se vztahují k rozhodnutí o poskytnutí či odmítnutí účinků mezinárodního zápisu dle Ženevského aktu v Evropské unii. Důvodem je jednak malý počet signatářů, kteří nejsou členskými státy EU v kombinaci s dalším faktorem, kterým je otevřenost ochranných systémů EU dle příslušných nařízení a z toho vyplývající skutečnost, že již byla v EU dle aktů (převážně) sekundárního práva EU poskytnuta ochrana označením z několika desítek nečlenských států. Vyjdeme-li z údajů obsažených v databázi [e-Ambrosia](#), je těchto států 31.⁵²

Kromě toho v Evropské unii byla poskytnuta ochrana také prostřednictvím mezinárodních dohod (obvykle majících povahu obchodních dohod) mezi Evropskou unií⁵³ (a jejími (jí zastupovanými) členskými státy) na straně jedné a třetí zemí nebo skupinou třetích zemí na straně druhé. Odpovídajícím nástrojem je obvykle smluvně sjednaný seznam vzájemně chráněných označení (obvykle v příloze dohody), případně doplněný sjednaným institucionálním postupem rozšiřováním (či zužováním) tohoto seznamu. Příklady mohou být dohody mezi EU a Japonským císařstvím nebo mezi EU a Kanadou.

V ojedinělých případech přitom Evropská unie poskytl ochranu i označením výrobků z těchto států, které nespádají do žádné z kategorií výrobků, jejichž označením zeměpisného původu poskytuje EU ochranu. Příklady jsou

kolumbijské označení „Guacamayas“ (pro rukodělné výrobky) a peruánské označení „Chulucanas“ (pro keramiku).⁵⁴ Příslušným aktem je [Obchodní dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na straně jedné a Kolumbií a Peru na druhé straně](#).⁵⁵ Ve vztahu s Peru je obchodní dohoda s EU prozatímne aplikována již od 01.03.2013.⁵⁶ Chráněná označení jsou uvedena ve velkém množství, přičemž Dodatek 1 obsahuje sjednaný seznam smluvně chráněných označení označení zemědělských výrobků a potravin, vín, lihovin a aromatizovaných vín a Dodatek 2, který obsahuje právě dvě shora zmíněná označení jiných výrobků - „Guacamayas“ (pro rukodělné výrobky) a peruánské označení „Chulucanas“ (pro keramiku).⁵⁷ Pouze v ojedinělých případech (dosud zaznamenán jen jeden) došlo k zápisu do příslušného rejstříku (a databáze [e-Ambrosia](#)) aktem Komise na podkladě závazku EU z takové obchodní dohody - tímto příkladem je označení Napa Valley (a příslušným aktem pro publikaci seznamu⁵⁸ bylo [Nařízení Rady \(ES\) 1493/1999](#) ve spojení s [Nařízením](#)). V tomto seznamu byly uvedena 2 označení vín z třetích zemí - kromě shora uvedeného Napa Valley také brazilské označení Vale dos Vinhedos. Naopak např. některá jiná označení (lihovin), jejichž ochrana byla založena jinou obchodní dohodou mezi EU a třetí zemí, a která dokonce byla uvedena v aktu orgánu EU, nejsou v rejstříku (a databázi [e-Ambrosia](#)) vůbec uvedena. Příklad takového aktu je [Nařízení Komise \(ES\) 936/2009](#), které uvádí následující zeměpisná označení (ve smyslu Dohody TRIPS) jako označení v EU chráněná:

- „Tennessee Whisky/Tennessee Whiskey“ (pro výrobky pocházející ze Spojených států amerických označené v souladu s jejich právem),
- „Bourbon Whisky/Bourbon Whiskey/Bourbon jako označení pro Bourbon Whiskey“ (pro výrobky pocházející ze Spojených států amerických označené v souladu s jejich právem),
- Tequila (pro výrobky pocházející ze Spojených států mexických označené v souladu s jejich právem),
- Mezcal (pro výrobky pocházející ze Spojených států mexických označené v souladu s jejich právem).

Přitom ovšem mexickému označení původu Tequilla byla v EU později (k 28.02.2019) poskytnuta ochrana jako zeměpisnému označení (viz. [PGI-MX-01851](#)).

50 Výpis z databáze Lisbon Express je dostupný na adrese: <https://www.wipo.int/cgi-lis/iffetch5?ENG+LISBON+17-00+21664192-KEY+256+0+1138+F-ENG+1+1+1+25+SEP-0/HITNUM,NO,APP-ENG,COO+Kampot>

51 Blíže viz. údaje z databáze e-Ambrosia, formálně k ochraně také [Prováděcí nařízení Komise \(EU\) 2016/222 o zápisu názvu do rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení \(កម្ពុជា កាម៉ុត \(Mrech Kampot\)/Poivre de Kampot \(CHZO\)\)](#)

52 Andorra, Arménie, Brazílie, Kambodža, Kamerun, Čínská lidová republika, Kolumbie, Dominikánská republika, Guatemala, Guinea, Guyana, Island, Indie, Indonésie, Mexiko, Mongolsko, Maroko, Norsko, Peru, Ruská federace, Srbsko, Jihoafrická republika, Srí Lanka, Švýcarsko, Thajsko, Trinidad a Tobago, Turecko, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku, Spojené státy americké, Venezuela, Vietnam.

53 Některé z těchto dohod byly uzavřeny již dříve a formálně jsou smluvními stranami Evropská společenství (a jejich členské státy) - z posledních důvodů jde např. o dohodu s Kosovem - tato zejm. z politických důvodů, protože ne všechny členské státy EU uznávají Kosovo jako nezávislý stát - rozdíly v této otázce jsou např. mezi Českem (Kosovo uznává jako samostatný stát) a Slovenskem (Kosovo jako samostatný stát de iure neuznalo)

54 Na s. 2603 v českém jazykovém znění příslušného vydání Úředního věstníku Evropské unie

55 [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:22012A1221\(01\)&from=CS](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:22012A1221(01)&from=CS)

56 Blíže viz. informace Evropské komise na jejích internetových stránkách na adrese: <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/andean-community/>

57 Na s. 2603 v českém jazykovém znění příslušného vydání Úředního věstníku Evropské unie

58 Publikován pod č. [2007/C 106/01](#) v Úředním věstníku EU, řada C, č. 106

Obtížnou udržitelnost tohoto nesystémového přístupu se pokusil překlenout Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO), když dne spustil veřejně přístupnou databázi *GIview*, která by měla obsahovat také označení chráněná podle mezinárodních dohod. I když je tuto databázi nutno považovat za krok správným směrem, ani ona neposkytuje komplexní řešení. Jednak nepřekračuje rozsah produktů nad rámec 4 skupin výrobků s EU chráněnými označeními - např. shora uvedené Guacamayas a Chulucanas obsažena nejsou, kromě toho obsahuje i fakticky duplicitní položky - srov. zeměpisné označení Pisco, které je uvedeno jednou jako *smluvně chráněné (pro lihoviny z Peru) od 01.03.2013 (podle dohody mezi EU na straně jedné a Kolumbií, Ekvádorem a Peru)* a také jako *zapsané s prioritou od 27.07.2009 (pod č. PGI-PE01825)*. Kromě toho je označení Pisco v EU chráněno také pro *lihoviny z Chile, a to na pokladě dohody mezi ES a Chile (ze dne 30.12.2002)*. Na margo je zde nutno poznamenat, že EU zachovala neutrální postoj mezi sporem mezi Peru a Chile o autenticitu a prioritu tohoto označení pro lihoviny pocházející z toho či druhého státu a také tímto lze dokumentovat princip soutěžní neutrality jako jeden ze základních stavebních kamenů práva označení zeměpisného původu EU.

Pokud se vrátíme k hodnocení významu *Nařízení (EU) 2019/1753* dá se naopak očekávat, že v jeho důsledku dojde nepřímo k dosažení účinku vyřešení dosud neřešených problémů, které vyplývají z kombinace na sobě navzájem relativně nezávislého vývoje práva označení zeměpisného původu v rámci ES a současných členských států, které do EU přistoupily až v tomto tisíciletí.

Ve všech členských zemích EU, které jsou současně smluvními stranami Lisabonské dohody, se právo vyvíjelo konstantně a již od vstupu Lisabonské dohody v platnost docházelo k zápisům označení původu (a také k získáním příslušných subjektivních práv k zapsaným označením nebo z nich). Objektívni rozdíl mezi těmito státy však byl v tom, že zatímco Francie, Itálie a Portugalsko byly již v době vzniku unijních úprav ochrany označení členskými státy EU (a mohly ji tak ovlivnit), jiné členské státy (Česko, Slovensko, Bulharsko, Maďarsko) tyto úpravy při jejich vzniku ovlivnit nemohly. A pouze v ojedinělých případech došlo buď k uspořádání ochrany přístupovou smlouvou (např. pro Budějovické pivo, Česko-budějovické pivo a Budějovický měšťanský var) nebo později k faktické konverzi (v současnosti nevykonatelné) ochrany národním zápisem na evropsko-unijní ochranu (např. Olomoucké tvarůžky) - přičemž ovšem do doby vstupu Ženevského aktu v platnost (i pro EU) se o unijní zápis nemohla opírat mezinárodní ochrana. Výsledkem je pak to - přinejmenším pro Česko (a obsah národního rejstříku podle zákona 452/2001 Sb.), - že v rejstříku jsou obsažena jako formálně zapsána i několik desítek označení výrobků „unijních skupin“ - zejména pak pro zemědělské výrobky a potraviny nebo pro vína. Dle českého zákona přitom dosud absentoval nástroj, kterým by bylo možné dosáhnout promítnutí materiálního

stavu do stavu formálního - tzn. např. výmaz označení „Plzeň“ z národního rejstříku. Proto lze hodnotit čl. 11 odst. 2 kladně.

Dalším pozitivem *Nařízení (EU) 2019/1753* je to, že čl. 12 tohoto nařízení ve spojení s čl. 3 *Rozhodnutí Rady (EU) 2019/1754 o přistoupení Evropské unie k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních* umožňuje vedle členství EU v unii dle Lisabonské dohody a Ženevského aktu také samostatné členství členského státu. Mám za to, že je v zájmu každého členského státu EU, který je již vázán Lisabonskou dohodou, aby samostatně přistoupil také k Ženevskému aktu. Zejm. je to v zájmu hospodářských subjektů majících sídlo na území takového členského státu, kteří produkují výrobky s chráněnými označeními - zejm. jde o výrobky řemeslné, průmyslové, suroviny a minerální vody. Česká republika má těchto označení procentuálně nejvíce, nicméně také jiné státy chrání označení těchto výrobků a jistě mají zájem poskytnout jejich producentům možnost mezinárodní ochrany - předpokládám zejm. u těch členských států, které chrání některé označení takového výrobku dle svého národního práva (např. Slovensko, Maďarsko, Francie). Formulace čl. 3 posledně uvedeného rozhodnutí je dle mého názoru však natolik obecná, že poskytuje prostor také pro přistoupení jiných členských států EU k Ženevskému aktu. Nabízí se k úvaze např. pro ty členské státy, které prostřednictvím národního práva poskytují ochranu označením nezemědělských výrobků - např. Slovinsko (označení Lipicanec/Lipizzaner, Idrijska Čipka, Suha roba Ribnica) nebo Chorvatsko (označení Paška čipka, Svetomarska čipka, Lepoglavska čipka).⁵⁹

Všeobecně lze dospět k závěru, že samostatné přistoupení členského státu EU k Ženevskému aktu může mít do budoucna z hlediska rozšíření ochrany označení spadajících do této skupiny výrobků spíše pozitivní vliv, neboť projde-li označení postupem dle příslušných procedur a bude mu poskytnuta ochrana cestou mezinárodního zápisu, pak při případném zavedení systému ochrany označení těchto výrobků v EU (o záměru svědčí doplňující prohlášení Komise v rámci *Nařízení (EU) 2019/1753*) by mělo být snadnější dosáhnout konverze na unijně chráněné označení. Samostatné přistoupení členského státu může překlenout časové období, během kterého v EU nemůže být poskytnuta ochrana označením takových výrobků. Je obtížné i jen odhadnout, zda-li či kdy se tak stane. Lze však odhadnout, že šance na úspěšnou konverzi se výší tím více, čím bude pramen národního práva (bez ohledu na neexistující přímou harmonizaci národních úprav v EU) podobnější pramenům práva EU. Zde jde zejm. o promítnutí principů stávajících unijních úprav, kde např. klíčovou roli hrají soutěžní neutralita a garance vlastností produktu. Příslušnými právními instituty pro prosazení označení jako nástroje politiky jakosti jsou námitky, pro garanci vlastností produktu s označením je to pak specifikace a její úřední kontrola. Na tomto místě lze poznamenat, že např. český zákon 452/2001 Sb. dosud příslušné instituty upravuje pouze pro

⁵⁹ K tomu blíže viz. Černý, M. Používání ochranných známek a chráněných označení k ověření vlastností výrobků ve státech středoevropského prostoru (Česko, Slovensko, Rakousko, Polsko, Maďarsko, Itálie, Slovinsko, Chorvatsko). 2.doplňené a přepracované vydání. Prostějov : Michal Černý, 2018. S. 175-177 a s. 189-191. Dostupné on-line na adrese: <http://www.michalcerny.net/MC-Mono18FV.pdf>

účely naplnění povinností členského státu ze stávajících 4 nařízení. Legislativně projednávaná novela navíc obsahuje v návrhu pouze ustanovení nezbytná k provedení [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#)), za tento rámec však nemá ambici jít.

Vratme se však k tomu, co lze nazvat v [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) vůbec neřešené problémy. Jde zejm. o následující:

- není zajištěn zápis označení, jemuž je na podkladě mezinárodního zápisu poskytnuta nařízením Komise ochrana v EU, do rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení EU (e-Ambrosia). Soutěžitelé i spotřebitelé tak budou teoreticky muset sledovat obsah mezinárodního rejstříku (databázi Lisbon Express) resp. řadu C Úředního věstníku EU - ovšem toto zveřejnění bude zahrnovat pouze název (a patrně druh označení), typ produktu a zemi původu. Dle čl. 4 [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) nepatří do rozsahu povinně zveřejňovaných informací specifikace ani odkaz na ni.
- nejasná periodicitu oznámení o oznámených mezinárodních zápisech podle [Nařízením \(EU\) 2019/1753](#).
- nejasná periodicitu přijímání nařízení obsahující seznam označení výrobků pocházejících z EU, u nichž EU žádá ochranu mezinárodním zápisem dle Ženevského aktu.

Konečně jako přinejmenším sporné se může jevit také potlačení významu označení původu lihovin a aromatizovaných vinných produktů dle práv členských států. Norma obsažená v čl. 11 [Nařízením \(EU\) 2019/1753](#) sice jejich existenci i nadále dovoluje, fakticky ovšem limituje jejich význam, když takové označení podle práva členského státu (národní úpravy) bude mít účinky ochrany limitované pouze na členský stát a o národní ochranu nebude již nadále možné opřít mezinárodní zápis. To může vést k tlaku na producenty (oprávněné osoby) k podrobení se pravidlům zeměpisných označení podle příslušného nařízení EU a podání žádostí o ochranu fakticky tožně znějících označení jako zeměpisných označení EU.

Naopak lze uvítat soutěžně neutrální možnost ve vztahu k dosud zapsaným označením původu zemědělských výrobků a potravin resp. vín, dosud formálně chráněných v některých členských státech EU na podkladě dřívějších národních zápisů a z nich pak odvozených mezinárodních zápisů. Lhůta 3 let pro provedení volby členským státem dle čl. 11 [Nařízením \(EU\) 2019/1753](#) je dostatečně dlouhá na to, aby mohla být podána příslušná žádost a provedena faktická konverze na ochranu unijní (právně však nezávislé řízení, v němž bude moci být pouze fakticky využito existence dříve zapsaného národního označení, např. jako důkazu pověsti), ev. spojená např. s rekvalifikací typu chráněného označení (národního označení původu na unijní zeměpisné označení), budou-li pochybnosti o síle vazby mezi vlastnostmi výrobku (zejména exaktně ověřitelnou kvalitou) a činiteli panujícími v produkční oblasti příslušného označení.

Do budoucna lze očekávat legislativní vývoj v České republice i na Slovensku právě v souvislosti s [Nařízením \(EU\) 2019/1753](#) (přijetí úprav institutů nutných pro naplnění povinností orgánu členského státu dle nařízení). V Evropské unii lze s vysokou pravděpodobností očekávat budoucí legislativní vývoj ve směru k možnému přijetí úpravy ochrany zeměpisných označení nezemědělských výrobků.

Literatura

Monografie

Calboli, I - Loon, Ng-Loy Wee (eds.) Geographical Indications at the Crossroads of Trade, Development, and Culture. Focus on Asia-Pacific. Cambridge : Cambridge University Press, 2017.

Černý, M. Používání ochranných známek a chráněných označení k ověření vlastností výrobků ve státech středoevropského prostoru (Česko, Slovensko, Rakousko, Polsko, Maďarsko, Itálie, Slovinsko, Chorvatsko). 2. doplněné a přepracované vydání. Prostějov : Michal Černý, 2018. Dostupné on-line na adrese: <http://www.michalcerny.net/MC-Mono18FV.pdf>

O'Connor, B. The Law of Geographical Indications. London : Cameron May, 2007.

Týč, V. - Charvát, R.. Zeměpisná označení v mezinárodních smlouvách a v právu Evropské unie. Praha: Leges, 2016.

Odborné články a příspěvky ve sbornících

Almeida de, A.R.: Geographical Indications Versus Trade Marks and Generic Terms: The US-China Agreement. In IIC - International Review of Intellectual Property, (2020) 51, 3. S. 277-281.

Černý, M. Komentář rozhodnutí Soudního dvora C-432/18 (Aceto Balsamico di Modena) In Duševné vlastnictví, 2020, 2, S. 21-25.

Černý, M. Komentář rozsudků Soudního dvora ve věcech označení původu a zeměpisných označení (Rozsudků týkajících se nedovolených připomenutí (jiným slovním výrazem), připomenutí spočívajících v grafických prvcích a významu celkového kontextu, použití grafických prvků obvykle spojovaných s produkčním regionem na výrobcích nevyhovujících specifikaci chráněného označení, ochraně dílčích (nezeměpisných) prvků chráněného názvu označení. In Janovec, M. - Pohl, J. Zahradníčková, M. - Malý, J. - Šíp, J. - Ferfecký, J. (eds.): COFOLA 2020. Brno : Masarykova univerzita, 2020. S.229-265. Celý sborník je volně dostupný na adrese: <https://www.law.muni.cz/-sborniky/cofola/2020/cofola2020.pdf>

Černý, M. Význam judikatury v právu zeměpisných označení a tradičních označení In Charvát, R. - Koukal, P. - Tomášková, E. - Večerková, E. - Janovec, M. (eds.) COFOLA 2019. Část IV. - Firemní právo a další práva na označení, právní a ekonomické souvislosti. Brno : Masarykova univerzita, 2019. S. 26-71. Celý sborník je volně dostupný na adrese: <http://cofola.law.muni.cz/dokumenty/50358>

Smith, J. L. - Chiu, J. - Montagnon, R. Geographical Indications - a new scheme for the UK from 1 January 2021. In Intellectual Property Notes, (16.11.2020). Dostupné online na adrese: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=3002ef3d-f679-4ccd-baf1-03d9bc073f14> [Cit.dne 21.01.2021]

Vlasák, T. - Kluková, A. Brexit - Nová srovnatelná ochranná známka Spojeného království. In *epravo.cz* (18.01.2021). Dostupné on-line na adrese: <https://www.epravo.cz/top-clanky/brexit-nova-srovnatelna-ochrana-znamka-spojeneho-kralovstvi-112391.html> [Cit.dne 21.01.2021]

Právní předpisy

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označení původu a zeměpisných označení

Rozhodnutí Rady (EU) 2019/1754 o přistoupení Evropské unie k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označení původu a zeměpisných označení,

Ženevský akt Lisabonské dohody o ochraně označení původu a zeměpisných označení

Nařízení (EU) 2019/787 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a o zrušení nařízení (ES) č. 110/2008

Nařízení (EU) 251/2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1601/91

Nařízení (EU) 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zruší nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007

Nařízení (EU) 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin

Nařízení (EU) 2017/1001 o ochranné známce Evropské unie

Směrnice (EU) 2015/2436, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách

Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Evropské unie a z Evropského společenství pro atomovou energii

Dohoda o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku na straně druhé

Oznámení týkající se prozatímního provádění Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku na straně druhé, Dohody mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku o bezpečnostních postupech pro výměnu a ochranu utajovaných informací a Dohody mezi vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku a Evropským společenstvím pro atomovou energii o spolupráci v oblasti bezpečného a mírového využití jaderné energie

Smlouva o fungování Evropské unie (konsolidované znění)

Smlouva o Evropské unii (konsolidované znění)

(Česko) Zákon 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele

(Slovensko) Zákon č. 83/2021 Z. z., kterým sa mení a dopĺňa zákon č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov

(Spojené království Velké Británie a Severního Irsku) *The Agricultural Products, Food and Drink (Amendment etc.) (EU Exit) Regulations 2020*

Rozhodnutí a stanoviska Soudního dvora EU

Rozsudek Soudního dvora C-389/15 (*Komise v. Rada*)

Posudek Soudního dvora 2/15 (posudek vydaný na základě čl. 218 odst. 11 SFEU ve vztahu k Dohodě mezi Evropskou unií a Singapurskou republikou).

Ostatní akty a oznámení orgánů Evropské unie

Obsah spisu (žaloba) Soudního dvora ve věci C-24/20 *Komise v. Rada* (ke dni 04.01.2020)

Komise: Oznámení zúčastněným stranám - Vystoupení Spojeného království z Unie a právní předpisy týkající se zeměpisných označení (ze dne 06.07.2020).

Úřední věstníky nebo rejstříky a databáze údajů z nich

Databáze *e-Ambrosia* (*Komise*) - zejm. v rozsahu položek odkazovaných v textu

Databáze *Giview* (*EUIPO*) - zejm. v rozsahu položek odkazovaných v textu

Obsah *Bulletin Les appellations d'origine* - v rozsahu čísel odkazovaných v textu

Obsah databáze (*WIPO*) *Lisbon Express* - v rozsahu položek odkazovaných v textu

Databáze *Protected geographical food and drink names* (*DEFRA, UK*) - zejm. v rozsahu položek odkazovaných v textu

Dokumenty v rámci legislativního procesu České republiky

Sněmovní tisk 973 (návrh na vyslovení souhlasu s ratifikací Ženevského aktu Lisabonské dohody o ochraně označení původu a zeměpisných označení)

Sněmovní tisk 989/0 (návrh novely zákona 452/2001 Sb.)

Senátní tisk 302 (návrh na vyslovení souhlasu s ratifikací Ženevského aktu Lisabonské dohody o ochraně označení původu a zeměpisných označení)

a konečně souhrnně pak také další akty či dokumenty, které jsou uvedeny v textu tohoto příspěvku nebo jeho poznámkovém aparátu.